

BURCKHARDI BARDILI,
JCTI FAMIGERATISSIMI, 7.
CONSILIARII QUONDAM WURTEMBERGICI,
PANDECT. PROFESSORIS ORDINARII, ET SUPRE-
MI DICASTERII, QUOD TUBINGÆ EST,
ASSESSORIS GRAVISSIMI,

COMMENTATIO JURIDICA,

CONTINENS

JUDICII IMPERIALIS
AULICI,

VULGO

Kaiserl. Reichs-Hof-Raths
IDEAM.

EDITIO SECUNDA.

TUBINGÆ,
SUMTIBUS JOHANNIS JOACHIMI EISFELDII,
ANNO MDCCXLII.

BURCKHARDT BAR DILL
JOHN FARRINGTON
CONSISTENTLY ONE OF THE
HIGHEST QUALITY OF THE
ASSISTANT CHIEF

COMMISSIONER OF THE
GENERAL LAND OFFICE

JUDICIAL EMPLOYERS
A U L I C I

RECO
General. See also
HUMAN

EDITIO SECUNDA

THE
AND

P R Æ F A T I O.

Uenadmodum edificaturos, quibus
ad sufficientiam & lapides & li-
gna aliaque necessaria prostant,
anceps interdum deliberatio capit,
an ex ligno raram & artificiosam structuram,
quæ & oculos transeuntium perstringere vale-
at? An ex lapide utiliùs, si non rarum, sibi
quoddam domicilium componere præstet? Ita
& mihi, dissertationis Inauguralis loco, pau-
cula scripturo, dubitatio increbuit anceps; an
rara, an vè utiliori ingenium meum exercerem
Juris materia? Quo rarior, eo quidem carior:
Sed quàm raram priùs censui de Judio Impe-
riali Aulico materiam, passim obviam inveni:
Etenim, quid circa eandem Vir Magnificus
Dn. ERICUS MAURITIUS, tum tem-
poris Professor Chiloniensis, jam verò Camera-

lis Judicii Assessor meritissimus præstiterit, Lectori B. fortassis ignotum non est: Præiit eundem ANDREAS GERHARDUS in eleganti, de Supremis in Imperio Romano Judiciis, Aulico nimirum & Camerali, discursu: Ad aliam itaque declinare cepi materiam; sed cum & eam diversis ab aliis deprehenderim depictam coloribus, solam utilitatem finem mihi principalem constituens, ideam solum tam celeberrimi modò laudati Judicii Aulici sistere impresentiarum nunc intendo: Quod ut feliciter succedat, Divinum Auxilium imploro!

CAPUT I.

DE DEFINITIONE, TAM NOMINALI, QUAM REALI.

§. I.

THematis propositi *Onomatologiam* quod concernit, cum idem tria contineat vocabula, primò singula, deindè conjuncta consideranda forent, nisi de rebus magis, quam de verbis hac vice solliciti essemus: Conjunctas itaque voces examinare satis erit, quas si attendamus, facile cuivis patebit Judicium Imperiale Aulicum hîc pro Collegio sive Senatu Aulico accipi: Variisque effertur nominibus; vel enim Consilium Aulicum Cæsaris sive Imp. dicitur *Limn. de J. Publ. lib. 9. c. 4. num. 1.* frequenter

ter Judicium Aulicum. *Instr. Pac. art. 5. §. 20. vers. quoad processum.* Aula Cæsarea. *Capit. Cæs. Leop. art. 18. vulgò, der Reichs-Hoff-Rath. v. Prefat. der K. H. D.; der Röm. Kaiserlichen Majestät höchstes Gericht: R. H. D. t. 3. §. es sollen auch 25. 26.*

§. II.

Pragmatologia exhibet I. definitionem. Describimus autem *Judicium Imperiale Aulicum, quòd sit Collegium, habens potestatem jus dicendi, de causis Imperii præsertim controversis, in Aula Cæsarea.* Generis loco dicitur Collegium, si-
ve Corpus, ex distantibus personis, unitum, communibus legibus ad communem utilitatem utens. Ast cum varia occurrant Collegia, etiam in Aulâ Cæsareâ, reliqua verba continent differentiam specificam, qua à cæteris hoc nostrum dignoscitur & secernitur, uti ex subsequentibus patebit.

§. III.

II. Divisionem. Constat hoc Collegium ex distantibus personis, quarum quædam principales, quædam minus principales. Principales sunt Judicii Præses, Assessores & Consilarii; minus principales, qui judicantibus præstò sunt, puta Aulæ Cancellarius, Vice-Cancellarius, Protonotarius R. H. D. t. 2. §. so oft 2. Secretarii, Concipistæ, Procuratores, Agentes, Pedellus, Nuncius.

C A P U T II.

DE ORIGINE ET CAUSA EFFICIENTE JUDICII IMPERIALIS AULICI.

§. I.

ORiginem hujus Judicii antiquissimam esse, ex JCtorum pariter & Historicorum constat monumentis. Priscos sanè Imperatores Romanos, juridicundo interesse, olim pudit nequaquam, quod de Julio Cæsare Suetonius c. 43. & de Augusto Idem tradit c. 53. illum nempè assiduè, & in noctem nonnunquam lectica pro tribunali, si parùm corpore valeret, sedisse. *add. Coras. ad l. 1. de Const. Princ. Georg. Frantzk. in comm. ad π. d. t. n. 21.* Unde Decretorum Principalium libros sex JCtus Paulus collegit, & fit illorum sæpè in Pandectis mentio l. 9. §. 3. *quod met. caus. l. 38. de minor. l. 3. de his quæ in test. del. l. ult. de hered. inst.* Translato ad Germanos Imperio, de his, in causis insignioribus præprimis, idem factitatum refert Dn. Eric. Mauritius *in Disput. de Judicio Imp. Aul. th. 5.* Verùm enim verò temporum nostrorum arrogantia simplicem istam veterum facilitatem jam pridem respuit, ut indè Scholastica Politica quæstionem hodiè fecerit Politicam: An Principes ipsimet in Tribunali jus dicere debeant? *Vid. Forstner. in not. Polit. ad Tacit. lib. 1. pag. 106.* Cumque, adauctâ porrò negotiorum multitudine, Impp. huic muneri rarissimè, aut certè nunquam vacare poterant, ne Administrationi Justitiæ quicquam deesset, Dicasterium aliquod in Aula suâ constituere, omnemque autoritatem de causis statuum aliorumque Imperii subditorum controversis plenariè cognoscendi, suaque sententia (sibi tamen

tamen casibus certis nonnullis reservatis) determinandi huic commisere.

§. II.

Quomodo autem, & quo præcipuè tempore illud factum sit, certi nihil habemus, licet ex actis publicis, præprimis Friderici II. *anno 1236.* promulgata constitutione, & Caroli IV. *A. B. art. 2. nec non* Ferdinandi III. præfatione der R. H. D. *in verbis: Ihrem Reichs-Hoff-Rath, von unfürdencklichen Jahren erhalten: abundè* constet, antiquissimum, & diu ante Cameram Imperii fuisse hoc Tribunal; Siquidem illa demum anno 1495. à Maximiliano Imperatore, unanimi Statuum consensu, ea de ratione constituta fuerit, nè, nimia causarum mole Judicio Imperiali Aulico accumulato, Justitia pessum eat, litesque protrahantur, quod & innuit R. H. D. *t. 2. §. so wollen wir. 8. ibi: Unserm Cammer-Gericht, zu mehrer Beforderung der Partheyen, und unser Übertragung ic. add. Blum. proc. Cam. t. 4. §. 2.* Ut dehinc necesse sit, errare illos, qui vel ante Ferdinandum I. aut Carol. V. Judicium Aulicum fuisse negant, quos inter est Hyppolitus à Lapide, quem citat, ac refellit Mauritius *d. l.* vel Imperatorem omnem potestatem judicandi in Cameram privativè transtulisse affirmant.

§. III.

Causa impulsiva, qua moti Imperatores Judicium Aulicum introduxerint, cognoscitur ex Præfat. der R. H. D. Ferdin. III. Estque partim *generalis*, summum videlicet Justitiam cunctis administrandi studium, *ibi: Uns aufs höchste die Administration der heilsamen*

samen Gerechtigkeit, als die wahre Grundfest alles Regiments ꝛ. partim *specialis*, negotiorum nempe totius Imperii, ut & Provinciarum hereditariarum Administrationem concernentium multitudo, cui oneri sustinendo Impp. Sacratissimi, pares minimè fuissent.

§. IV.

Causa Efficiens Proxima hujus Judicii est Imp.; Licet enim hoc Judicium dicatur der Reichs-Hoff-Rath, non tamen ita appellatur ratione causæ efficientis, aut quòd ab Imperio illud dependeat, sed objectivè, quòd videlicet causæ, quæ ibi tractantur, Imperium & Principes Imperii sæpè concernant: Undè & Imp. de hoc asserit Collegio *Tit. 1. §. 1.* dessen obristes Haupt und Richter alleine wir und ein jeder Römischer Kayser selbst ist ꝛ. A solo itaque Cæsare tanquam fonte dependet hoc Judicium: Solus qui Præsidem, & cæteros Assessores eligit, & electos per summum Aulae suæ Præfectum den Obrist-Hoffmeister in consilium introduci, in fidem recipi atque honestis salariis provideri curat. *R. H. D. t. 1. §. da auch im Namen ꝛ.* qui huic etiam soli, non Moguntino Electori, uti nonnemo putavit, juramento sunt obstricti. *R. H. D. t. 1. §. 16. ibi:* Und weilen dann allein Uns, als Römischem Kayser, Unser Præsident und Reichs-Hoff-Rathe, mit einem theuren End verbunden. Solus, ad quem omnia memorialia diriguntur, quibus intus superponitur titulus Imperatoris: Aller-Durchleuchtigster, Großmächtigster, und Unüberwindlichster Römischer Kayser, Allergnädigster Herr, secus ac in Camera Imperiali, ubi cuncta ad Judicem in Camera diriguntur: An den Cammer-Richter: Solus

Solus qui eosdem, contra officium peccantes, ab officio deponit, ac removet.

C A P U T III.

PERSONAS EXHIBET JUDICIUM AULICUM
CONSTITUENTES.

§. I.

Judicium Imperiale Aulicum, uti supra dictum, constat vel ex personis judicantibus, vel his, qui judicantibus præstò sunt.

S E C T I O I.

DE PERSONIS JUDICANTIBUS, PRÆSIDE POTISSIMUM,
EJUSQUE OFFICIO.

§. I.

Quamvis, uti supra dictum, solus Imperator originaliter hujus Judicii summus sit Judex: R. H. D. t. 1. in pr. Exercitium tamen jurisdictioni (regulariter) est penes Præsidentem, & Assessores. Præses Consilii Aulici similiter à Cæsare constituitur ex Principibus Imperii, Comitum seu Baronum ordine, R. H. D. t. 1. in pr. (si tamen Præses Imperii Princeps non sit, ac Imp. in Comitibus Imperii Principem adhiberi velit Consilii Aulici, ei superiorem locum, votorum collectionem & ex majori votorum numero decernendi potestatem relinquit R. H. D. t. 1. §. in Sachen 2c. §. jedoch.) qui supremus Consilii Director est, summum occupans locum, colligens vota & concludens. R. H. D. t. 1. §. in solchem Fall 2c. ibi: Unser Reichs-Hoff-Raths-Præsident, als das nachgesetzte Haupt, jederzeit den Vorsitz, die Umfragen, den Beschluß und die ganze Dire-

Direction haben; Sed hoc non aliter, quàm si, causâ antè satis perpensâ, quilibet Consiliariorum suam clarè & distinctè dixerit sententiam, vel ipse suo voto (quod tunc superaddit, si vota alioquin paria essent) accesserit, *R. H. D. tit. 5. §. wann deme. 15.*

§. II.

Quæ insuper Præsidis incumbant officio, clariùs ex ipsa Ordinatione intelliguntur; Scilicet ejus est in genere, sedulò cavere, ne Autoritati Judicii & Consiliariorum quicquam decedat; Undè & ipse Ordinationes Judicii, *R. H. D. t. 1. d. §. in solchem. accuratè observare, utque Privilegia Statuum, primæ instantiæ Austregarum, de non appellando, electionis fori & id genus alia statibus illibata maneant, nec per mandata, commissiones aut avocationes turbentur, R. H. D. t. 2. §. 2. Capit. Leop. art. 18. curare debet.*

§. III.

Quòd si, circa interpretationem Constitutionum ac Recessuum Imperii, dubia quædam occurrant, aut, in Ecclesiasticis vel Politicis causis, quæ inter Catholicos & A. C. addictos Imperii immediatos vertuntur, Catholici in unam, A. verò C. in aliam abeant sententiam, atque ita paritas votorum emergat, causa non concludenda, à Præside, sed ad Comitìa Imperii universalìa remittenda: Sin verò duo pluresve Catholici cum uno aut altero A. C. Consiliario, & vicissim, unam, reliqui verò totidem numero, quamvis religione dispares, alteram amplexi fuerint sententiam, indèque contrarietas oriatur, tunc (ut & priori casu modo dicto, si litigantes nimirum mediati sint) juxta Ordinationem Camerae lis terminanda est, ulteriori remissione

sione ad Comititia cessante, uti sese habent verba J. P. art. 5. §. . *visitatio*. R. H. D. t. 5. §. darüber. 22.

§. IV.

Causæ quoque graviores, quæ publicum Imperii statum concernunt, eumque commovere possent, ad Cæsarem cum voto, mit gutachten, referendæ, ut in Consilio Secretiori desuper fiat deliberatio, an videlicet status publici ratio permittat, ut illico in causâ pronuncietur, & an, sine imperii motu causa executioni mandari possit; quanquam, uti notavit Dn. ab Antler. in *Jurispr. l. 2. t. 1. p. 2. num. 62. seq. p. 446.* rarissimè à voto Senatus Aulici discedatur.

§. V.

Circa distributionem quoque actorum, ejus est curare, ne Referens & Correferens propriâ autoritate acta, pro placito, ad referendum sumant, sed Dn. Præses ea prudenter, nullo habito personarum respectu distribuat, t. 4. R. H. D. §. nicht allein &c. atque, ut observato causarum ordine legitimo expediantur, R. H. D. t. 4. §. und soll unser *Präsident*, curat, eo videlicet modo, qui in Camerâ quoque observatur. R. H. D. t. 4. pr. Nempe (1.) illæ quas Cæsar promoveri injunxit. (2.) Quæ moram non patiuntur. (3.) Quæ loca pia. (4.) Captivos. (5.) Pauperes, viduas ac pupillos. (6.) Fiscalem Aulicum concernunt, aut (7.) aliter sunt privilegiatæ, vel (8.) antiquiores. d. t. 4. §. und soll &c. & §§. seqq.

§. VI.

Cuilibet Referenti Correferens adjungatur, & in causis quidem inter Evangelicos & Catholicos Re- & Correferens ex utraque religione eligantur. R. H. D.

d. t. 4. §. nicht allein ꝛc. Sin vota contraria reperiantur, atque utraque opinio probabilibus nitatur fundamentis, nec Re- & Correferens, præscripto modo à sua in alterius reduci possit sententiam, aut si ratione facti solum Re- & Correferentis discrepantiam nulla Præsidis sollicitudo, tollere queat, necesse ei erit, *quoad prius*, utriusque partis opinione à Secretario in Calamum excepta, *quoad posterius verò*, specie facti in pleno Senatu ex actis desumptâ, relationem cum utriusque Referentis desuper elaboratis votis ad Cæsarem remittere, huiusque conclusum expectare. *R. H. D. tit. 4. §. wo aber die Stimmen ꝛc. 18. & 20.*

§. VII.

Ut ex templô constet de Re- & Correferente, Præsides codicem, in quo nomina Referentium habentur, in consilio semper ad manus habeat *d. t. §. das Buch ꝛc.* Et peregrè abiturus, Vice-Præsidi, & hoc quoque absente, Vices ejus implenti, Senioris Equestris Ordinis Consiliario, clausum eundem tradi curet. *d. §. das Buch*, si alterutra pars litigantium, cui ad Referendum acta sint tradita, resciverit, confestim acta huic auferat, ipseque acta alii tradat. *d. t. 4. §. da aber der Referent ꝛc. 12.* Uni verò causam ad referendum semel commissam relinquat, nec causas connexas ad referendum diversis committat. *d. t. 4. §. die Sach ꝛc. ult. §. welche Sach ꝛc. 11.*

§. VIII.

Circa indagationem votorum certus etiam ordo, in Ordinatione Aulicâ invenitur præscriptus. *R. H. D. t. 5. §. dann auch*; Videlicet, ut in causis status, sententias Equestris Ordinis Consiliariorum prius, in reliquis verò

verò causis, literatorum vota prius expetat : Verum enim verò, hoc nunquam observatum, sed, sine causarum discrimine, vota literatorum hactenus prima & à primo quidem fuisse observavit Dn. ab Antler. *d. tr. l. 2. t. 1. p. 1. num. 29. p. 437.*

SECTIO II.

DE VICE - PRÆSIDE.

§. I.

IN Præsidis absentiâ, Vice-Præses munere ejus fungatur, si & is absens est, alius Consiliarius, proximus scilicet, non tamen è Doctorum scamno (von der gelehrten Banck) sed ex Nobilium Ordine. *R. H. D. t. 4. §. das Buch 2c. tit. 1. §. da aber solcher. 6.*

SECTIO III.

DE CONSILIARIIS ET ASSESSORIBUS.

§. I.

Consilarii Cæsarei Aulici partim ex Equestri Ordine, partim ex literato orbe electi sunt. *R. H. D. t. 1. §. 1.* Consilarii ex Equestri Ordine in Consistorio Summi Principis dextrum latus tabulæ (der Cavalier-Banck sive der Ritter-Banck,) Jureconsulti alterum (der gelehrten Banck) occupant *R. H. D. d. t. §. die Session. 10.* utrobique eo ordine, quo in consilium sunt recepti. *d. §. 10. ibi:* Beederselts in der Ordnung, wie sie nach einander aufgenommen worden sind. Priores omnes sunt vel Principes, vel Comites, vel Barones eruditione & experientiâ pollentes. *d. t. 1. in pr. Capit. Leop. artic. 40. ibi:* mit Fürsten, Grafen, Herrn von Adel und andern ehrlichen Leuthen. Posteriores sunt Dd. & alii

alii summæ eruditionis Viri R. H. D. t. 1. §. 1. Quoad nationem, Germanos esse volunt constitutiones Imperii publicæ R. H. D. d. §. 1. *ibi*: so im Reich teutscher Nation geböhren, erzogen &c. *Capit. Leop. art. 41. De cæteris illorum qualitatibus v. R. H. D. d. t. §. 4.*

§. II.

Nec hi ex Imperii circulis ab Ordinibus præsentantur, quemadmodum Assessores Camerales, sed libero Cæsaris arbitrio, tam ex Regnis & Provinciis ejus hæreditariis, quam Imperii circulis eliguntur, interque eos quidem sex A. C. addicti ex iis Imperii circulis, ubi vel sola Augustana Confessio, vel simul etiam Catholica viget Religio, adeò ut, eveniente casu, paritas judicantium ex utraque religione Assessorum observari queat, asciscuntur *add. R. H. D. t. 1. §. 1. 2. Inst. Pac. Cæs. Suec. art. 5. §. 20. n. 53. 55.*

§. III.

Numerum quod concernit Consiliariorum, nullum certum fuisse olim eorum numerum ex Ordin. Ferdinandi I. & Matthiæ Impp. colligitur: Sed in Ordinat. Ferdinandi III. certior numerus est determinatus. t. 3. §. und dieweil. *ibi*: daß hinführo jetztermeltes unsers Reichs = Hoff = Raths Mittel über 18. Personen, mit eingeschlossen den Reichs = Hoff = Raths = Præsidenten, sich nicht erstrecken sollen. Sacratissimam tamen Majestatem anno 1663. 24. Aprilis, quamvis jam 18. essent Aulici, tres adhuc Equestris Ordinis & unum ex literatis addidisse testatur Eric. Mauric. *de Judic. Imp. Aul. th. 8. Gerhard. discurs. Imperial. Judic. 4. c. 2. §. 2.*

§. IV.

Quæ sint Consiliariorum Judicii Aulici partes, verbis

bis Ordinationis Ferdin. III. prolixius continetur, Nos potissimas tantum recensebimus; Eorum sc. est, Consilio Aulico statis diebus, nimirum singulis septimanis ad minimum quater R. H. D. t. 1. §. 14. & quoties à Præside, cui omnem obedientiam debent, d. t. 1. §. in solchen, vocati fuerint, R. H. D. d. l. §. in der Rath=Stuben. 12. horis regulariter matutinis d. §. 12. interesse, ex actis sibi commissis æqualiter, cujuscunque sint conditionis ac status, referre, & quidem in consilio in der Reichs=Hoff=Raths=Stube, non in privatis locis, in præsentiâ totius Collegii vel majoris partis R. H. D. t. 1. §. 15. (nec enim in diversa Collegia Senatus, nisi in causis levissimis, separatur. R. H. D. t. 1. §. es sollen auch 2c.) debita quidem cum diligentia integris actis non perfunctoriè perlectis R. H. D. t. 4. §. es sollen auch 2c. vel in scripto vel vivâ voce: in causis tamen definitivis, ut plurimum in scripto. d. l. §. so bald nun 2c. Sic tamen, ut, temporis ratione habitâ, illæ non dictentur sed legantur R. A. de anno 1654. §. den modum referendi &c. 143. quarum præcipuæ rationes à cæteris interim notantur. R. H. D. d. §. es sollen auch. Si quis autem Assessorum recitatam relationem minùs benè intellexerit, aut prælectam oblivioni tradiderit, eam in Senatu perlustrare, actaque ad se informandum domum secum portare fas est, R. H. D. t. 5. §. wo dann einer. Re- & correlationes prælectæ ab Auctoribus subscribuntur, & postquam vota super iis collecta sunt & sententia concepta, illæ consignatæ actis adjunguntur, vel alio modo asservantur. R. H. D. t. 4. §. so bald nun. 17. Denique Re- & Correlationes actu quasi continuo non interrupto audiantur. d. t. 4. §. so bald nun.

ibi:

ibi: die Re- und Correlation nechst auf einander folgen, und keine Interruptur darin geschehen: Nec semel cæptæ differantur sine Cæsaris præscitu, sed ad finem perducantur. *d. t. 4. §. ult.* De cæteris Consiliariorum hujus Judicii partibus prolixius in Ordinat. Aul. De modo referendi in genere *v. Besold. tr. de modo referendi.* Illud expeditum est, ut factum controversum breviter ac distinctè exponatur ab eo, cui relatio commissa est, ita ut quid in lite sit, & species actionis facile discerni possit, & de exceptionibus adversarii, an per illas elisa sit actio, & quid tandem respondendum, facilius constet, *v. R. H. D. t. 5. §. 1.*

SECTIO IV.

DE PERSONIS ADMINISTRIS.

§. I.

Post personas judicantes de administris sive accessoriis aliquid dicendum, inter quas principem locum obtinet Archi-Cancellarius, &, qui ejus vicem sustinet, Cancellarius.

DE ARCHI-CANCELLARIO.

§. I.

Archi-Cancellario Imperii, qui est Elector Moguntinus, inter alia quoque incumbit Judicio Imperiali Secretarios, Protonotarium aliasque personas, quæ Cancellariæ operam dant, imò & Vice-Cancellarium constituere *Capit. Leop. art. 40. & seq.* Judicium Aulicum per suos Deputatos visitare quotiescunque fuerit opus *d. l. art. 42.* taxas Cancellariæ moderari *d. l. art. 45.* Quia verò Elector Moguntinus huic muneri ipse præsens

præfens esse non potest, vices ejus interim gerit Vice-
Cancellarius *d. l. art. 41.*

SECTION V.

DE VICE - CANCELLARIO.

§. I.

Qui, ab Electore Moguntino, (ut dictum,) consti-
tutus cætera cuncta, quæ processum judiciale
non respiciunt, negotia curat. *R. H. D. t. 3. §. 1.* Undè
& huic omnes libelli supplices præsentantur. *d. §. 1.*
quos, & cætera omnia, si in Consilio Aulico delibe-
randa veniant, Præsidi remittere debet. *R. H. D. t. 3. §.*
1. in fin. (Etsi inter Senatus Aulici membra ut plurimum
& ipse Vice-Cancellarius referatur. *v. Capit. Leop. art. 41.*)
Denique expeditiones sententiarum in Senatu latarum
Cancellariæque ingrossatarum Secretariis mandat. *R.*
H. D. t. 6. §. wofern. 7. junct. §. preced. & §. so dann. 3. §.
nach solchem. 2.

SECTION VI.

DE SECRETARIIS.

§. I.

Secretariorum, quos Archi-Cancellarius constituit,
Capit. Leop. art. 40. & 41. duo sunt, quorum unus lin-
guâ Latinâ, alter linguâ Germanicâ expedit negotia
R. H. D. t. 6. §. was Sachen. (aliarum namque lingua-
rum in Judicio Aulico, usus non est; si tamen in alia
memorialia ac producta exhiberi contingat, eorum
transpositio in Germanicam aut Latinam est curanda
R. H. D. t. 3. §. ferner soll in dergleichen.) Ad illorum
officium pertinet Protocolum eorum, quæ in Senatu
C gerun-

geruntur habere, supplicationes Præsidi exhibitas Protocollo judiciali, sed non antè, inserere, quàm à Præside aut Vice-Cancellario consueto præsentato fuerint signatæ *R. H. D. t. 3. §. gestalt dann auch.* Finito Senatu, acta Judicialia in Judicio resignata, ne distrahantur aut perdantur, Protonotario tradere: Quinam votis suis concurrerint, in qualibet causa, Consiliarii, quive Consilio & deliberationi interfuerint, aut seriùs, quàm par est, convenerint, aut citiùs, quàm in causa conclusum, exceßerint, observare, atque Protocollo diligenter inserere. *R. H. D. tit. 1. §. nach dem sich. & peculiari libro, quem in Senatu quilibet Secretariorum secum habet, tempus deliberationis notare. R. H. D. t. 5. §. und damit ic.* Re- & Correlationibus in Consilio auditis, conclusum ex ore Referentium, five unius, five diversarum sint sententiarum *R. H. D. t. 5. §. wo aber. modò causa sit ardua, chartà excipere, Protocollo inserere, iterumque prælegere. d. t. 5. §. den Schluß ic.* Citationes verò, mandata, decreta, rescripta ipse concipere, & vel Referentis, vel ejus, quem ex Consiliariis ex ordine literatorum Præses nominaverit, censuræ subicere. *R. H. D. t. 6. §. 1.* Sententias definitivas in causis arduis, non aliter, quàm in pleno, recitare, *d. t. 6. §. wenn es aber hochwichtige ic. & publicare. d. t. §. die jenige.* Interlocutorias autem ex Protocollo fideliter desumptas & descriptas partibus, vel principalibus vel illorum Agentibus exhibere, diem, quo exhibitæ, consignare & notare. *d. t. 6. §. die Be-
meine. Idque intra 8. vel 14. dies. d. l. §. so bald nun ic.*
§. II.

Sciant præterea, hoc sui officii esse, ut præter re-
veren-

verentiam & obedientiam, quam debent non solum Præsidi, sed etiam Vice-Cancellario R. H. D. t. 6. §. so sollen. Ordinationis Aulicæ Ferdinandi III. Titulos 6. priores, singulis annis bis vel ad minimum semel in pleno Senatu, Procuratoribus verò vel Agentibus non solum juramentum, sed integrum præfatæ Ordinationis Titulum septimum certo loco prælegant, & Consiliariis exemplum post susceptum officium tradant R. H. D. t. ult. §. und sollen. Nihilque, quod eorum fidei ac silentio concreditum est, cuiquam, nedum partibus, aut illarum Procuratoribus, Agentibus aut Sollicitatoribus, divulgent, aut aperiant, sed taciturnitati ac silentio, quæ anima dicitur consiliorum. R. H. D. t. 6. §. ult. committant: Atque, quo omnem collusionis evitent suspicionem, familiaritate eorundem nimiam non utantur, neque hosce hospitio suscipiant. d. t. 6. §. ult. Sed ab hisce debito honore excipiantur. d. l. t. 7. §. und sollen sich.

SECTION VII.
DE PROTONOTARIO.

§. I.

INter Secretarium, & Protonotarium, Imperialis Judicii nihil quidem videtur interesse, cum hæc vocabula promiscuè etiam ab aliis sumantur. v. Berlich. r. concl. 8. Sed distincta illorum esse officia, constat ex R. H. D. t. 4. §. so est. ibi: von dem Secretario dem Protonotario &c. Scilicet Protonotarius dicitur, quasi primus inter alios Notarios. v. Speidel. specul. observat. voc. Protonotar. Et Notarius causæ, five actorum Judicii, vulgò Actuarius, cujus munus est, assidue Senatui in tempore adesse;

adesse; Actorum Judicialium Protocollum habere, eique omnia producta, eo ordine quo exhibita sunt, Supplicationes, Mandata, Citationes, libelli executiones, Procuratoria, inferere R. H. D. t. 3. §. es sollen auch. 22. acta incompleta supplere, completa Zyphris notata, ut, sumptibus partium, pergamenis compingantur, curare, & compacta vel Registratori vel ipsi Præsidi, ad distribuendum tradere d. t. 3. §. wann auch. & §. da auch. §. nachdem. Actui inrotationis interesse, defectus omnes notare, si completa deprehendat Præsidi, quò Referentes nominet, indicare. R. H. D. t. 4. §. wenn es in einer Sache. Nominatis à Præside Referentibus, acta omnia cum protocollis iisdem ad referendum tradere, recognitionem à Referentibus poscere, atque acceptationem actorum in peculiarem libellum relationum sua manu inferere. R. H. D. t. 4. §. so offft. Nec non illud curare, ut, relatione factâ, acta Registratori tradantur, relationes in scriptis Re- & Correferentium manu subscriptæ ac subsignatæ apud acta diligenter custodiantur. d. t. §. so bald nun.

SECTIO VIII.

DE REGISTRATORIBUS.

§. I.

ALiam à prædictis sustinet in Judicio Aulico Judiciū Registrator personam: Sicut enim in genere an Haltunge und Anstalt fleißiger Registratur viel gelegen. v. Speidel. *specul. var. observ. von Registraturen.* add. R. H. D. t. 3. §. dieneiß auch. & seq. §. wie dann auch. Ita, in Supremis præprimis Judiciis, Registratoris est officium, actorum omnium Judicialium habere repertorium

rium sive registrum omniaque in suos quasi alveolos digerere, ac digesta conservare. Eorum duo sunt R. S. D. d. t. §. wie dann auch. §. nachdem; Unus, qui repertorium habet rerum Germanicarum, alter rerum Italicarum d. §. wie dann auch. Quodsi itaque actorum numerus augeatur, curare illorum officii est, ut compingantur. d. t. 3. §. nachdem. acta à Protonotario non manca aut mutila sibi tradita in peculiari libro notare. t. 4. d. l. §. ebenfalls. Procuratoria exhibita in duplo conferre. d. t. 3. §. gestalt auch.

SECTIO IX.

DE ADVOCATIS ET PROCURATORIBUS.

§. I.

ADvocati sunt, qui partibus patrocinium præstando, Procuratores verò, qui negotia Judicialia administrando partibus inserviunt: Sunt autem in Camerâ quidem duplicis generis; vel enim sunt Advocati vel Procuratores solum, vel Advocati & Procuratores simul: In Judicio Aulico diversa quoque sunt officia partibus vel advocando vel procurando inservire. R. S. D. t. 6. in pr. ibi: Advocaten oder Procuratoren. In genere tamen Procuratores d. l. vel Agentes t. seq. 7. §. da auch it. vocantur. An itaque inter Procuratores & Agentes sit discrimen quæritur? Hoc videlicet, quod hi sint Procuratores vel Advocati Statuum extraordinarii, quoniam nimirum causas in Judicio Aulico peragunt R. S. D. t. 7. §. da auch ein. ibi: der Stande Advocaten, Procuratoren und Agenten. d. t. 7. §. es sollen auch.

§. II.

Advocati & Procuratores iterum sunt vel Ordinarii vel Extraordinarii: Ordinarii vel causas fiscales tractant, vel non fiscales: Illi sunt vel Advocati vel Procuratores rerum fiscalium: quod discrimen in Camerâ quidem, in Judicio autem Cæsareo Aulico vix attenditur: Procurator fisci est, qui ad commodum Imperatoris causas agit in Judicio Aulico fiscales. Quandoquidem hic cum Fiscali Cameræ, tam conditione ac qualitate, quàm officio, conveniat, omnia, quæ in Ord. Cam. & Recessibus Imperii Cæsareo Fiscali in genere præscripta sunt, ab utroque observanda erunt. Solis itaque fiscalibus causis uterque vacet, in illis, sive implorati, sive non implorati ex officio, & propriis fisci expensis, litem agant, sed non aliter, quàm cum consilio duorum præscitu Cæsaris, à Præside, Deputatorum R. H. D. t. 6. §. damit. 6. Idque optimâ ratione, nè videlicet vel Status Imperii, vel privati, sine legitima causâ, processibus fiscalibus onerentur.

§. III.

De poenis fiscalibus Procuratori fisci, sine præscitu ac voluntate dictorum Deputatorum transigere nullo modo licet, sed ab eorum arbitrio in omnibus pendet. O. C. p. 1. t. 15. R. H. D. d. §. damit. R. A. de an. 1654. §. berührtem Unserm ꝛc. Reliqua fiscalis officia brevitatis Studio hîc longiùs enarrare supersedeo, quæ peti possunt ex O. C. d. t. 15. 16. 28. & 29. R. Deput. de an. 1577. §. nachdem wohlbedachtlich. Illud fiscali Judicii Aulici impositum, ut renovationes investiturarum justo tempore, exsoluta priùs pro hisce debitâ taxâ, petantur R. H. D. t. 3. §. dieweil auch ꝛc.

§. IV.

§. IV.

Reliqui Procuratores non fiscales, Ordinarii sc., illi sunt, qui, prævio examine, in numerum sive matriculam Procuratorum recepti aliorum, quàm fisci, causas agunt, quorum numerus ultra 30. sese non extendat. R. H. D. t. 7. in fin. De illorum receptione, qualitatibus, juramento v. d. t. §. 1. 2. 3. Ita recepti Procuratores in nullo alio, quàm Cæsareo, judicio advocando vel procurando operam impertiantur d. t. §. wir haben. ubi exceptio. Generali ad omnes causas, vel speciali mandato, in originali ad acta registrando, una cum copia parti adversæ communicandâ, instructi sint, aliàs enim ipso jure à limine Judicii prohibentur R. I. noviss. §. so dann sollen. R. H. D. t. 3. §. Gestalt. 7. t. 7. §. gleicher Gestalt. qui duo textus der R. H. D. nè sibi invicem contrariantur, in all. §. gleicher Gestalt. pro particulâ conjunctivâ: und: disjunctivè: oder: & pro: oder: conjunctivè und legendo, emendandos esse nulli dubitamus: Porro quoque notandum est, quòd copiarum duarum vidimatarum sufficiant in casu, quo jam tum in alia causâ generale mandatum productum fuit; Nisi pars adversa hocce in originali, vel planè mandatum speciale in casibus jure expressis desideret d. §. Gestalt 2. 7.

§. V.

Breves in scriptis suis concipiendis sint, nec eadem, nisi nomen Principalis, vel qui sufficientem cautionem præstitit, subscriptum sit, exhibere audeant. R. H. D. t. 7. §. weiters. 6. & t. 3. §. 1. Si calumniosa à suis Principalibus scripta acceperint, eadem non exhibeant, sed remittant. d. §. weiters. Neque indagent, quinam Referentes & votantes sint, nec, si aliunde fortè eosdem, aliavè

aliavè Senatus secreta experti fuerint, ulli de hisce quid aperiant, sed ab omnibus correspondentiis vetitis abstineant. *d. t. 7. §. es sollen. 10. & seq.* Cancellariam & Registraturam non intrent, sed expeditiones suas alibi, finito Senatu, exposcant. *§. subseq. 18.*

§. VI.

Scripta judicialia quomodo formari, cuinam, & quo tempore insinuanda sint vid. ex *§. 1. 2. 3. 4. 6. t. 3. junct. §. ein jeder. 6. d. l.* Item circa petitionem investiturarum quænam observare debeant, infra dicetur.

§. VII.

In casum mortis sive absentiaë semper sibi constituent einen Aßter-Anwald: *vid. formulam Mandati circa fin. t. 7. ubi & plura. junct. §. wir haben. d. l.*

§. VIII.

Instrumenta emptionum, transactionum, privilegiorum, pactorum confraternitatis, testamentorum Imperii Statuum v. gr. à Cæsare confirmandorum in originali, vel vidimatâ copiâ, sicut & regulariter clausulæ exemptionum supplici libello adjungantur. *§. wann umb. 15. t. 3. R. H. D.*

§. IX.

Terminos ad inrotulandum acta præscriptos, sub poenâ 3. marcarum argenti, observent. *v. gemein. Bescheid de 10. Nov. 1677.* & denique Judicium Aulicum undique sequantur. *d. t. 7. §. wir haben.*

§. X.

Extraordinarii Advocati & Procuratores aliorum Imperii Statuum nomine in Judicio Aulico versantur, eorundemque solummodo regulariter causas peragunt, atque Agentes vocantur. *R. H. D. t. 7. §. da auch ein aut*

aut Residentes: Inter quos tamen & Agentes hoc interest, quòd Illi Regum & Electorum causas curent; Hi Juramentum ordinarium Advocatorum & Procuratorum non præstant, nec examini sese subjiciunt, sicut ordinarii, dummodò mandatis Principalium suorum instructi veniant, atque ordinationem Judicii Aulici observent *R. H. D. d. l.* causas alias, quam suorum Principalium, non tractent, nec, cum consensu eorundem, quibuscunque patrociniū præstent; sed hoc solum eis concessum est, ut consensu suorum Principalium alterius Imperii Status causas agant *d. l. §. seq.*

§. XI.

Sunt & aliæ personæ, quæ Judicio Cæs. Aulico ministerialiter inserviunt, uti Protocollistæ *R. H. D. t. 3. §. dieneil auch.* Pedelli sive Ostiarii *v. R. H. D. d. l. in pr. & §. dafern auch.*

C A P U T IV.

DE PERSONIS, QUÆ IN JUDICIO CÆS. AULICO CONVENIANTUR.

§. I.

Circa harum inspectionem dist. an lis sit in prima, an verò in secunda instantiâ: In prima instantiâ in hoc Judicio conveniuntur omnes immediatè Imperio subjecti, Electores videlicet, Principes, tam Ecclesiastici, quàm Seculares, Prælati, Comites, Barones, Nobiles & Civitates Imperiales: Nisi, vel publica lege sive Ordinatione, vel privatâ conventionē, constitutos habeant Judices, vel Imperatoris privilegio vel alio modo à Jurisdictione Consilii Aulici fuerint exempti,
D quas

quas instantias primas ut observet Judicium, seriò admonetur *in R. H. O. t. 2. §. wir befehlen. ibi: privilegia erster Instanz, Jura Austregarum &c. aller Gebühr nach sorgsamlich in acht nehmen, und den Reichs-Ständen unberührt verbleiben lassen.* Si tamen plures sint conveniendi, quarum unus privilegio Austregarum gaudeat, alter verò non: ob causæ connexitatem ambo in supremo Judicio sunt conveniendi, Gerhard. *discurs. de summ. Judic. c. 4. §. 1. in fin.* In secundâ instantiâ etiam mediâtè Imperio subjecti; Nisi jure singulari vel alio modo exemptionem legitimè docere possint. Paurmeist. *de Jurisdic. l. 2. c. 4. n. 127.* quæ privilegia statibus illibata maneant. *d. §. wir befehlen. Instr. Pac. Cas. Suec. art. 5. §. 20. vers. 4. Capit. Leop. art. 28. ubi nulla pronunciantur Rescripta, inhibitiones, mandata, his contraria.*

C A P U T V.

DE CAUSIS QUÆ IN JUDICIO AULICO VENTILANTUR.

§. I.

CAusæ, quæ ad Judicium Aulicum spectant, non sunt unius generis: Quædam enim causæ ad hoc Judicium spectant solitariè, quædam concurrenter, ita ut præventioni locus sit.

S E C T I O X.

CONTINENS CAUSAS, IN QUIBUS SOLITARIE JUDICAT CÆSAR.

§. I.

Solitariè Judicium Aulicum exercet Jurisdictionem, quando de feudis Imperii Regalibus, inter Impe-

Imperii vasallos immediatos contentio est;
 Enim verò, quamvis quoad feuda Imperii minora Camera Imperialis concurrentem habeat Jurisdictionem; tum 1. quòd, communicatâ eidem omni in genere Jurisdictione, eo fine, ut quidem supra dictum, Judicium Imperiale Aulicum gravissimo laborum sublevaretur mole *O. C. p. 2. t. 27.* nihil exclusum censi debet; Nisi expressè fuerit reservatum: Tum 2. quòd præjudicia cohortatim pro hacce militent sententiâ, *apud Gail. 1. O. 29. num. 2. 3. Hartman. Hartm. l. 2. t. 84. O. 42. Rosenthal. de feud. 10. concl. 12. num. 29. Schwan. Proc. Cam. O. 25. num. 2. Blum. in Cammer-Gerichts Urthel. n. 292. p. 122.* ita ut frustra contra communem & in viridi observantiâ existentem opinionem dissentiat *Paurm. de jurisdict. l. 2. c. 6. num. 299. in fin. & seqq. p. 762.* Majora tamen feuda concernentes causas Imperator expressè sibi reservavit. *O. C. p. 2. t. 7. Paurm. d. l. c. 16. n. 301. Speidel. Specul. var. observ. voc. Reichs-Lehen.*

§. II.

Usque adeò, de his feudalibus Regalibus Imperator cognoscendi facultatem sibi soli reservavit, ut 1. nihil hîc juris sibi vindicare queant *Austregæ, Speidel. d. l. in fin. Gail. 1. O. 1. n. 14. Reink. de Reg. Sec. & Eccl. l. 1. cl. 2. c. 16. Schubhard. de Austreg. c. 5. n. 108. Limn. l. 3. t. 9. c. 5. n. 70.* 2. Arbitri Compromissarii *Reink. ll. n. 123.* 3. Exci-
 piunt nonnulli Vicarios Imperii, eos nimirum, licet, vacante Imperio, Imp. personam repræsentent, & omnimodam Jurisdictionem habeant, de feudis tamen Imperii, über Reichs-Lehen und Fahren-Lehen, judicare non posse statuentes, *Speidel. d. l.* Contrariam sententiam defendunt alii, *Dn. Maur. Disp. feud. de Judicio*

feudali th. 9. 4. Ne quidem Principes in Consilium adhibere tenetur Imperator, quando de feudis Regalibus lis est: Quamvis enim contrarium multi defendant, *Text. ad R. I. noviss. th. 65. Ziegler. com. concl. voc. Austrege. Lehmann. Chron. Spir. l. 2. c. 9. Limn. de J. publ. t. 2. c. 9. num. 82.* se auf das alte Fürsten-Recht & in exemplis nonnullis fundantes: Sanior tamen Dd. doctrina profectio & cerebrino jus illud habet, atque exempla, quibus Imperatores olim Principes (qui tum temporis Aulam Cæsaris sequebantur ordinario in personâ atque sic officia Consiliariorum Aulicorum sæpè subibant) in hisce & similibus causis in consilium cooptasse historiæ testantur, huc non quadrare inculcat, sicut & alia à Dissidentibus allegata necessitatem absolutam non important; quandoquidem ea quæ meræ sunt facultatis in necessariam consequentiam nunquam prodibunt; Jam verò in liberâ Imperatoris voluntate positum esse, Principes in Consilium vocare, sufficienter probatur ex *J. P. art. 5. §. 54. voc. liberumque. art. 4. §. 57.* eamque Principes Imperii anno 1670. Pragæ expressè agnoverunt, consultum saltem credentes, ut Cæsar, removendæ invidiæ causâ, etiam Principes aliquot in Consilium vocaret: Admissi etiam sunt postea Principes nonnulli, adjectâ tamen conditione & cautelâ, daß sonst auf dergleichen Fall sich niemand zu beruffen, oder solches einiger massen in consequentiam zu ziehen habe; & diu antè in specie Christianus II. Elector cum reliquis Ducibus Saxonix liberam hanc Imperatoris voluntatem esse ingenuè fatetur in der ausführlichen Deduction des Chur- und Fürstlichen Hauses Sachsen an dem verledigten Fürstenthumb Gölich: ibi: vielmehr
aber

aber Paribus Curia die Cognitio (sc. in diesem Fall)
glat abgestricket, welche der Kaiserlichen Majestät zu ent-
ziehen Ihro Churfürstlichen Gn. Gn. Pflicht, Standes
und Gewissens halber nicht wol verantwortlich, 2c. qui-
bus jam dictis robur addunt præjudicia in causa Braun-
schweig contra Braunschweig, das Fürstenthumb Gru-
benhagen betreffend; in causa Baden contra Baden de
anno 1622., in causa Hessen=Cassel contra Hessen=
Darmstadt de anno 1613. & 1623. die Marpurgische
Succession betreffend, in causa Holstein=Ploen contra
Holstein=Gottorff; 2c. *apud Stamler. de reservatis Imp. §. 38.*
in fin. Wurmser. in Ex. J. publ. 7. q. 19. Langavel. in Disp.
Inaug. de Regal. th. 15. Fridrich Leutholff von Francken-
berg in seiner Schaubühne der jetzt regierenden Welt p.
321. add. omn. Speidel. Specul. var. observ. voc. Fürsten-
Recht. Reink. d. l. n. 4. Magnif. Dn. Struv. in S. J. F. c. 16.
th. 5. Arum. ad A. B. D. 3. §. 41.

§. III.

Quæ jam dicta quoque obtinebunt, si de parte, v.
gr. dimidiâ, tertiâ, alicujus v. gr. comitatus immediati
annexam regalem dignitatem habentis inter vasallos
Imperii contenditur, uti rectè sentiunt *per l. 25. pr. de*
usur. l. 77. de R. V. Schrader. de feud. p. 10. §. 2. num. 68.
Paurmeist. d. tr. l. 2. c. 5. num. 96. Reink. d. l. num. 98. sqq.
Schütz. v. 2. J. publ. D. 2. th. 4. p. 45. Stamler. de reserv. §.
31. Wurmser. d. l. q. 20. ubi ita in supra all. causa Hessen pra-
dicatum esse testatur, aliud de rebus particularibus, quæ
annexam regalem dignitatem non habent, statuentes:
Quæ modò dicta ita tamen explicanda esse confidi-
mus, ut, quotiescunque non ex capite sive lege feu-
dali inter convasallos de feudis litigatur, Jurisdictio
feuda-

feudalis quoque fundata esse non possit, tum (1.) *per verba O. C. d. l. zu Lehen. & R. H. D. t. 2. §. und weilen auch 2c. 6. ibi: als unmittelbarer Ober- und Lehen-Herr 2c. alleine 2c. vorbehalten 2c.* tum (2.) *ob præjudicium in causa Nassau contra Rohringen, die Grafschaft Saarwerden betreffend, quod ex Klockio refert Dn. Advocatus im ausführlichen Extractu actorum der am Kayserlichen Cammer-Gericht zu Spener in Recht befangenen Sache Waldeck contra Ost-Friesland p. 35. num. 5. & in dicta causa Waldeck contra Ost-Friesland conf. Klock. Rel. Cam. 26. num. 27.* Quotiescunque verò è contra ex lege sive capite feudali ita contenditur, totiescunque feudalis Jurisdictio fundata sit: Sive de feudo toto, sive de ejus parte dimidia v. gr. sive de re particulari agatur: *arg. O. C. p. 1. t. 16. §. darzu ob sich. 4.* Enim verò si aliud quoddam pertinens in toto radicatum in contentionem veniat, quia idem juris de parte est, quoad partem (particulariter acceptam,) quod est de toto quoad totum *d. l. 77. pr. Everhard. loc. 8. à toto ad partem n. 2. seqq. v. gr. casu, quo vasallus in remotiorem agnatum partem quandam Comitatus immediati, etsi non dimidia, tertia vel quarta ejus pars sit, sed v. gr. castrum aliquod, transfert, proximior agnatus in nostro Judicio Aulico actionem realem, suo tempore, instituere posse & debere, statuit per 2. F. 26. §. Titius 5. junct: l. 69. §. 3. de legat. 2. Dn. Joh. Frideric. Georgii de foro compet. Imperat. Statutumque Imperii th. 11. num. 90. conf. Rosenthal. de feud. c. 12. concl. 12. num. 100. seqq. Myns. I. O. 99.*

§. IV.

Circa materiam hancce feudalem altioris indaginis quæstio adhuc restat; an sc. prædicta quoque obtineant, si possessorium aliquod remedium intentetur? Judicium

dicium feudale fundatum non esse volunt Menoch. *de retinend. poss. rem.* 3. num. 413. Rosenth. *de feud.* c. 12. concl. 1. num. 30. Sixtin. *de Regal.* l. 1. c. ult. n. 18. seq. p. 225. Reinking. *all.* c. 19. num. 52. Thom. Michaël. *de Jurisd.* concl. 28. & quidem ex iis illi, quibus de regalibus feudis, atque sic in terminis nostris, est sermo, ob voces: *gänzlich und endlich.* d. t. 7. O. C. Aliis ècontra indistinctè affirmativa arridet sententia, sive nimirum possessorium sit ordinarium sive summarium, *inter quos est* Milan. *dec.* 6. num. 3. *quem ita allegat* Dn. Struv. *in S. J. F.* c. 16. th. 4. n. 2. 3. Alii autem, distinguendo in possessorium ordinarium & summarissimum, rem totam exhaustire velle videntur, quoad illud affirmativæ, quoad hoc negativæ inhærentes, quos refert & sequitur Blum. t. 41. *proc. Cam.* §. 4. v. Limn. *d. l.* 2. c. 9. n. 80. *sqq.* quibus & calculum nostrum adjicere tenemur: Tum (1.) propter l. 10. C. *de judic.* Ad quam l. non sufficienter respondet Reink., quando ait, regulam hujus textus fallere, si res, de qua controvertitur, sit ita comparata, ut is, qui in possessorio Judex fuit, in petitorio Judex esse nequeat, eò quòd petitorium alterius cognitioni reservatum sit; Nimis arcta enim est hæc responsio, ceu rectè Limn. *d. l.* regerit: Sanè hoc casu petitorium, tanquam magis dignum, possessorium tanquam minus dignum, ad se trahit. *arg. l. 54. de judic.* Tum (2.) quod O. C. indistinctè de omnibus causis definitivè decidendis loquatur; siquidem verba ibi: *Gänzlich und endlich*: de qualitate sententiæ, nimirum de definitivâ, qualis quoque in possessorio fertur, eaque possessio planè & in totum abjudicatur O. C. p. 2. t. 21. §. ult. ibi: *sich derselben bis zu endlichem Austrag des Rechtens in possessorio &c.* l. exitus. 35. *de A.*
vel

vel A. P. intelligi oportet, *conf. Schütz. v. 2. J. publ. D. 2. th. 4. lit. A. Dn. Struv. d. l. n. 4. in fin. Limn. d. l. conf. B. Dn. Nicol. Myler. in D. Inaug. de Statib. Imp. §. 20. n. 9. Quoad summariissimum* autem propterea; quia in eo non tam ipsum possessionis Jus, quàm actualis ultima detentio sive mantenuta, & ex armatâ invasione exorients malum in sententionando respicitur, atque super eodem de momentaneâ saltem retentione judicialis sententia disponit, atque sic nullum, quàm quòd in ordinario possessorio reparari potest, damnum importat, nec non in effectu interlocutoria sententia planè æquiparatur *per express. text. O. C. verb. bis; zu endlichem Austrag des Rechtens in possessorio &c.* Imperator autem *d. t. 7. O. C.* causas saltem definitivâ quadam decidendas sibi reservavit; Camerae verò causas in O. C. repertas expressè reliquit decidendas. *d. l. ibi: Doch sonst in andern Sachen, dieser Ordnung unabbrüchig: Jam verò causa momentaneæ possessionis ad oculum posita est generaliter in O. C. p. 2. t. 21. §. ult. Opp. (1.) d. §. ibi: daselbst endlich. d. l. Responsio* peti potest ex iis quæ infra dicentur. Opp. (2.) quod sententia in summariissimo lata quandoque irreparabile damnum secum trahat, vel vim definitivæ habeat, vel planè petitorium afficiat, ut propterea à tali sententia appellari liceat: Rr, quòd, si Camera ejusmodi ferat sententiam, Cæsar causam avocare possit.

§. V.

II. Solitariè judicat Judicium Cæs. Aulicum, si causæ sint *Italicæ v. Tabor. dissert. de execut. rei jud. t. 48. Dn. ab Andlern l. 2. Jurispr. l. 1. p. 1. num. 12. Stamler. de reserv.*

serv. §. 41. num. 8. Paurmeister. de Jurisdic. l. 2. c. 6. num. 277.

§. VI.

III. Si controversiæ sint circa *interpretationem* sive *declarationem* vel etiam *validitatem privilegiorum* à C. S. M. concessorum ; Siquidem melior eorundem interpres nullus esse potest, quàm qui eadem concessit, *per l. 11. de LL. junct. l. 5. C. eod. ibique Dd. Nolden. de Nobilit. c. 18. Reink. d. R. S. & E. l. 2. cl. 2. c. 14. num. 37. Michaël. de Jurisdic. concl. 31. lit. B. quem & alios citat. Schütz. V. 2. J. publ. D. 8. th. 1. lit. C. p. 399. conf. Gail. l. O. 1. n. 7. 9. & 13.*

§. VII.

Quamvis Imperator absque consilio & præscitu statuum interessentium nec non singulorum Electorum consensu *vectigalium* (sub quibus stapulæ, accisiæ, Umbgelt, Marck-Gelter, quoque subindigitantur) privilegia de novo conferre, vel antiqua augere diminuereve nolit *art. 21. Capit. Leop.*, si tamen de ritè concessis contentiones oriantur, solus per Judicium suum Aulicum (quod tamen super hac controversiâ votum suum ad Cæsarem ferens ordinationem Cæsaream expectare debet) de iisdem judicabit, causasque in Camera desuper pendentes inde avocabit *art. 24. d. l. quem textum de casu loqui, quo de validitate vel interpretatione, declaratione & confirmatione concessi vectigalium privilegii cardo litis vertitur, ex particula ibi: darüber. satis liquet, eamque explicationem confirmant præjudicia apud Gylman. in præjud. Camer. voc. restitutio p. 304. & voc. vectigal. p. 350. quæ subsequens in causa Hall*

in Schwaben contra die Herren Grafen von H. maximè illustrare videtur: In hac enim causa acerrimè disputatum fuit, an privilegium Dominis Comitibus ab H. concessum, den Zoll betreffend, quo dispositum fuit, daß die Herren Grafen von jedem Zug Pferde 6. Creutzer zu nehmen berechtiget seyn solten, de armentis sive bobus von Zug Ochsen quoque sit intelligendum? Civitas H. super notoriâ regionis consuetudine se fundans, daß aller Orthen in der Nachbarschaft von einem Ochsen nur halb so viel als von einem Pferde, bezahlet werde, mandatum de tollendo nova vectigalia, quatenus excedunt, S. Cl., nec non quatuor sententias paritorias cum comminatione arctiorum, in Camerali Judicio, obtinet, quibus Dni Rei civitatem in illum statum, in quo ante motus bellicos fuit, restituere contemabantur: Sed quam primum Domini Rei declarationem sui privilegii à Cæsare petierint, atque Rescriptum impetraverint, daß von einem Ochsen so wol, als von einem Pferde dem Herren Grafen solten 6. Creutzer gegeben werden, Camera Imp. causam ad Cæsarem ultro remisit. Quæ jam dicta secus se habent, si non de validitate aut interpretatione, sed aliter de turbatione vel violatione privilegii agitur; Tunc enim Camera concurrit, nec Cæsar causam in ea pendentem avocat *v. art. 26. Capit. Leop. Gail. 1. O. 1. n. 7. & n. 13. & in terminis vectigalium Myler. ab Ehrenbach in J. publ. p. 2. c. 64. num. 4. p. 584. Stamler. d. l. n. 9. in fin.*

§. VIII.

Denique & hoc non inconcinnè atque frustraneè quæri potest; An nimirum Imp. quoque, vi solitariae Jurisdictionis, per Judicium suum Aulicum interpretari

tari possit ab Antecessoribus suis retrò concessa privilegia? Sunt nonnulli, qui manus Imperatoris in hoc casu planè ligatas esse volunt; ea præcipuè de causâ, quòd Imperator non ita divinare, quid Antecessores sui obscurè voluerint, quàm, quid ipsemet voluerit, asserere valeat; Ast verò cùm supra all. *l. fin. c. de LL.* in plenitudine potestatis se fundet, nec non expressè casum nostræ quæstionis sub generali sanctione decidat. *junct. l. 2. c. eod.* imò & ipsa Capitulatio Leopoldina, non solum de vectigalibus à Cæsare moderno, sed & de vectigalibus ab Antecessoribus retrò concessis loquatur, *in art. 23. ibi*: Denen von unsern Vorfahrern Römischen Kaysern &c. entweder neue Zoll gegeben, oder alte erhöhet. *junct. art. seq. ibi*: daß in solchen Fällen neuer Zoll &c. *in fin.* an unsern Kayserlichen R. Hoff = Rath &c. avociren: diversæ Scholæ Dd. accedendum esse ducimus.

§. IX.

De controversiis *Sessionum & præcedentiarum*, positis casibus habilibus, exclusâ Camerâ Cæsarea Sua Majestas in Comitibus Imperii universalibus, ut plurimum, si non semper, uti præjudicia *ap. Stamler. de reservat. §. 40.* docent, per Aulicum Consilium (*v. R. H. D. t. 1. §. jedoch ist. 7. & §. alle diese. 4. eod.*) solitariè cognoscit, atque ipse judicat. *v. Decret. Spir. de an. 1570. §. darmit nun. 160. & seq. junct. R. 1. de an. 1576. §. 111. Petr. Denais. P. Cam. t. 287. quem laudat. Stamler. d. l. ubi n. 5.* præjudicium in causa lineæ Altenburgensis & Wisma-riensis de anno 1607. inter alia allegat. *conf. Nic. Myller. Disp. Inaug. de Stat. Imp. §. 14. num. 6.* Annè autem ab Imperatore præcisè vota Statuum requirenda sint, quæ-

quæritur? Af. Dd. nonnulli per R. I. de anno 1500. t. 1. & R. I. de anno 1570. §. 110. Negativa verò probata videtur per d. §. 160. seqq. cujus vigore hac cognitio soli Imperatori competere dicitur in R. I. de anno 1576. §. 111. ubi tamen considerandus est versus: doch da wir es ja nöthig erachten würden 2c. Georgii in disc. J. publ. de for. compet. Imp. & Statuum th. 11. n. 91. ubi n. seqq. alias rationes adducit, & ad contraria respondet, & quidem ad d. t. 51. quòd planè alia ratio Regimenti fuerit, vid. O. des Regiments. de an. 1500. von den zwanzigen, so zu der Königl. Majest. t. 1. & ult. & ad d. §. 110. quòd ibi & alibi liberum fuerit Cæsari, istorum vota requirere. conf. Stamler. d. l. ubi iterum præjudiciis sententiam suam stabilivit recentioribus.

§. X.

Quæritur III. an de causis *criminalibus corporis afflictivam* Imperii immediatis minitantibus solitariè cognoscat Judicium Aulicum, si crimen fractæ pacis exceperis, ratione cujus Camera Jurisdictio concurrenter est æquè fundata? Multa Ddrum pars ita sese circa hanc divisit quæstionem, ut, cujus tutò vestigiis inhærendum sit, vix appareat. Quandoquidem (1.) Denaisius in D. de mero Imperio Camera, Lamp. de Rep. Rom. Germ. p. 3. c. 16. num. 80. p. 221. Cameram hic indistinctè concurrere atque præventioni locum esse, asserat, ex hisce præcipuè rationibus; quod videlicet (a) Cæsar Jurisdictionem Camera in genere & simpliciter communicando criminales hujusmodi causas expressè sibi non reservaverit: (b) quòd appellatio saltem, non autem prima instantia, ratione hujusmodi causarum, prohibita fuerit v. R. I. de anno 1530. §. item als etlichen 2c. 95.

O. C.

O. C. p. 3. t. 38. §. pen. Alii (2.) distinguunt, utrum immediatus in suo, utrumve in alterius deliquerit territorio; *Priori casu*, solum Cæsarem per Judicium Aulicum, *posteriori* verò, Judicem loci, ubi delictum commissum est, competentem esse plausibiliter ponunt, *tum in l. 1. C. ubi Senator. & R. I. de anno 1594. §. ebe-
ner massen* 2c. 68. *tum in exemplis à Beckero in Synops. J. publ.*
c. 4. §. 17. p. 153. atque Schubhardo de Austreg. c. 5. n. 41. seqq.
adductis sese fundantes, inter quos primas ferunt Leopold.
de concurrentia Jurisdic. q. 7. Stamler. d. l. num. 3. Ruland.
de commis. l. 2. c. 3. num. 6. Schütz. D. J. publ. de Austreg. th.
13. lit. C. & v. 2. D. 7. th. 6. lit. E. p. 356. Alii (3.) posterior-
rem casum non improbabiler limitant, si in ipsum
territorii Dominum delictum fuerit commissum. Alii
(4.) distinguunt horundem doctrinam tunc demum
procedere atque veram esse contendunt, quando sc.
delinquens in flagranti crimine deprehendatur, *inter*
quos numeratur B. Dn. Brunnem. ad d. l. 1. num. 11. p. 259.
Alii (5.) sub hac distinctione, Curiae (der Canzelen und
Hoff=Gerichte) judicandi potestatem, si in suo territo-
rio delictum fuerit perpetratum, unicè attribuunt *v.*
Limn. 4. J. publ. c. 8. num. 104. Alii (6.) coram Austre-
gis reum conveniendum esse volunt, *inter quos est B. Dn.*
Ludvv. ad Wesf. t. de judic. p. 203. voc. delicto: post Umm. D.
4. proc. th. 7. num. 39. in fin. Zigler. in commun. concl. §. Au-
streg. concl. 3. conf. Dn. Bechman. ad A. B. D. 6. num. 41.
pag. 157. seq.

§. XI.

Alii denique (7.) simpliciter, exclusis tam Camerâ
& Austregis, quàm Judice loci delicti commissi, atque delin-

delinquentis propriâ Curiâ, solum Cæsarem per Judicium Aulicum immediatorum delicta criminaliter coercere posse, ajunt; (α) propter constit. Friderici II. c. 4. *vers.* wo es aber gehet an Ihr (sc. der Fürsten und anderer hoher Leuthe) Leib ꝛc. das wollen wir (sc. Römischer Kayser) selber rechten ꝛc. *ap.* Goldast. *Stat. Imp. tom. 1. p. 1. p. 84.* nullibi correctam; (β) propter Decretum Rudolphi II. de anno 1600. 14. Septembr. &c. Diemwells die Freye Reichs von Adel in Civil- und Criminal- Sachen niemand in der Welt als einem Röm. Kayser zu judiciren zukomme. *ap.* Dn. ab Andler. *in Jurispr. l. 1. t. 10. num. 24. p. 274.*; (γ) propter præjudicium apud eundem de anno 1668., quod subsequens maximè illustrare videtur in causa l. L. V. M. nobilis immediati contra civitatis H. magistratum, in puncto homicidii in territorio H. commissi, ubi Nobilis iste, cùm ab occisi viduâ in judicio H. criminaliter accusatus erat, exceptionem fori incompetentiæ opposuit, atque contra injustè arrestantem H. Magistratum, interveniente immediatæ Nobilitatis Franconiæ Ordine des Orts Ottenwaldes in Aulâ Cæsareâ impetravit; cui Ordini etiam anno 1672. 12. Jan. postmodum cognitio causæ à S. C. M. commissa fuit in verbis: Wann wir nun euch hierinnen diese unsere Kayf. Commission an- und auftragen wollen, ist unser gnädigster Befehl, daß Ihr euch derselben, worzu wir euch hiermit vollkommene Macht und Gewalt geben, gedachtes von M. Person habhaft zu werden, und denselben in Verhaft nehmet, alsdann den Process, der P. H. D. gemäß, gegen ihn führet, und uns die Acta, mit angehängtem eurem Gutachten zu Unserer Kayserlichen Decision gehorsambst einschicket; Simulque die

die 13. Apr. Rescriptum civitati H. Daß Ihro Kayserliche Majestät die Commission auf gedachte Ritterschafft des Orts Ottenwalde allergnädigst applacidiret, und deswegen der Stadt allergnädigst wolten anbefohlen haben, dem von M. auf seinem Guthe (quod in territorio H. situm est) und sonst unbeeinträchtigt zu lassen; massen Ihro R. M. in der Sache die forderlichste Administration der Justitz, indem Sie schleunige Einschiedunge des Processus anbefohlen, ergehen lassen wolten; atque deinceps 2. Maji, Consilio Aulico injunctum fuit, &c. daß Ihro R. M., alles Einwendens ungehindert, es bey der auf die Ritterschafft erkanten Commission bewenden llessen, bey welcher die Stadt ihre Nothdurfft würde fürzubringen wissen, wie dann Ihro R. M. Ihro darben ernstlich wolten anbefohlen haben, den auf des von M. Gütther geschlagenen Arrest zu relaxiren, und der Kayf. Commission, welcher J. R. M. schon deswegen gemessenen Befehl aufgetragen, alles ungehindert zu restituiren und erfolgen zu lassen. Item, daß die Stadt H. die denominirte Bürger, als Zeugen, zu der Kayf. Commission, unweigerlich zu erscheinen anzuhalten wissen werde: Factâ deinceps remissione actorum & relationis Commissariorum, sequens definitiva in Consilio Aulico lata fuit: 1c. daß der Bte von des angesetzten Fiscalis peinlicher Klag zu absolviren, jedoch aber mit Geld=Straff ad 300. fl. wegen seines begangenen excesses, innerhalb 2. Monathen ad pios usus, neben denen Commissions= und andern Unkosten zu Händen der Kayserlichen Commission zu erlegen schuldig sene. *Conf. Blum. proc. Cam. t. 27. §. 180. seq. t. 43. §. 6. seq. ab Andler. d. l. Nicol. Myller. Disp. Inaug. de Statib. Imper. §. 21. num. 22.*

§. XII.

Quoad primam opinionem, sc. Denaissii, responderi ei solet, quoad (a), quòd i. utique Cæsar cognitionem q. sibi reservaverit v. Blum. *proc. Cam. t. 26. num. 180.* 2. quod, exceptio confirmet regulam in casibus non exceptis; jam verò solam cognitionem criminis fractæ pacis cumulativè Cameræ communicatam esse; 3. quòd in O. C. ne literâ quidem criminalis alicujus, si crimen fractæ pacis exceperis, processus mentio fiat; sed 4. expressè facultas judicandi denegata sit in *R. l. de 1594. §. ebener massen 2c. 68. &*, quoad Camerales personas, in ipsa O. C. p. 1. t. 80. §. ult. in fin. Quoad (B) non sequi; Prohibitum est Camerali Judicio appellationes mediatorum Imperii in causis criminalibus sanguinis poenam inferentibus recipere; E. immediata Imperii membra in prima instantiâ capitaliter vel similiter inibi puniri debent; sed hoc sequi, ajunt, quòd in causis sanguinis poenam non inferentibus provocans, ab inferiori Judice, ad Cameram reus mediatu audiri debeat: *conf. Ruland. de Commis. d. l. num. 4. 6. Georgii all. th. 11. n. 59.* Imò locum O. C. à Denaissio allegatum consuetudinem Imperii confirmare saltem, & propterea, quod in consuetudinem non prodiit, confirmationem tenere non posse, regerunt. Quoad II. opinionem, sc. distinguendum, an in suo, an verò in alterius immediatus deliquerit territorio, reponi assolent Dd, retorquendo i. eorum argumentum, ex l. 1. C. ubi Senat. desumptum, quòd sc. ibi cautum sit, illustrem honorem reatum non excludere, sed saltem dignitatem clarissimam in verbis: *non illustri, sed clarissimâ dignitate tantum præditus &c. omnem enim hujusmodi (sc. clarissimum) honorem*

rem reatus excludit. Jung. l. 3. eod. & hoc sensu Principum liberos constitutionem h. l. allegare posse post Bets. tr. de pact. famil. illustr. p. 434. in alio casu testatur Myller. in D. Inaugur. de Stat. Imp. §. 39. p. 55. Quoad §. 68. cit. R. I. causantur, 2. quòd ibi principaliter quærat, an ab unicâ personâ; sive mediâtè sive immediâtè Imperio subjecta fuerit, crimen fractæ pacis formaliter committi queat? & id negari dicunt, sed coram ordinario Judicio reum conveniendum esse, quisnam verò ille sit, ibi non decidi, sed aliundè petendum esse statuunt, sequenti modo textum explicantes: Da sich aber ein solcher Fall begeben, wann nur eine einzige Person, sonderlich die mit Mittel dem Reiche unterworfen, auf freyer Land-Strasse einen andern bößlich erschiesßen, oder dero gleichen Mißhandlungen thäte; wiewol (hîc rationem dubitandi esse) man in Zweifel stehen können, ob die Person, die ordentliche Obrigkeit des Orts, da die That geschehen, oder die unmittelbare Obrigkeit (sc. Camera concurrenter cum Judicio Aul.) zu straffen: So setzen, ordnen und wollen wir (ratione hac dubitandi non obstante, tamen hîc decidi ajunt, quod utrumque sano sensu poni possit, nimirum, si mediatu Imperii fuerit reus, vel in loco domicilii vel in loco delicti commissi &c. per l. 1. C. ubi de crim. sin immediatus fuerit, non quidem in Judicio Camerali, sed in foro ordinario, sc. Aulico Judicio, per supra all. conveniendum esse) doch daß in diesen Fällen, damit unser Cammer-Gericht mit denenselben nicht überhäuffet, der beschädigte bey der ordentlichen (utî explicatum est) Obrigkeit, um Recht ansuchen soll: Hinc spontaneo lapsu ruere III. sc. Brunnemanni opinionem, & quintam, utpote quæ in

criminalibus reum quasi Judicem constituat in propriâ causâ, absorptam esse, nec non sextæ opinioni satisfieri *per ea quæ* Blum. *d. t. 27. n. 180.* Schubhard. *d. l. num. 30.* Stamler. *d. l. n. 4. seq.* easque doctrinas vivam praxin penitus refecare concludunt: Sed Nos in tam ardua & spinosâ materiâ immaturè non judicabimus, lubentissimè iudicium, donec, explosis aliis, sententia una, in Comitibus Imperii universalibus lege publicâ fuerit confirmata, suspendentes, pro ultima tamen sententia probabiliore militare rationes, eamque vivâ praxi confirmatam esse nulli dubitantes.

§. XIII.

Si personæ ad Iudicium Aulicum spectantes conveniantur: Enim verò, quamdiu talismodi personæ in hocce moerent Iudicio, in eo unicè, exclusis Senatu civico, aliisque Iudiciis omnibus, conveniri possunt. *R. N. D. t. 1. §. so ist auch ic. modò tamen personalis aliqua actio contra eas moveatur; reali enim actione etiam alibi pelli possunt. arg. l. 3. C. ubi in rem.*

§. XIV.

Quoniam omnes, qui privilegiis & immunitatibus Cæsareæ Aulæ fruuntur, [quales sunt alle Hoff-Residente, item extranei Aulam hanc visendi gratia Viennæ commorantes, Aulamque sequentes mercatores opifices privilegiati, quos vulgò von der Niederlage und Hoff befreyete vocant (Non autem Ablegati Statuum; licet contradicat Mareschallus) ut & Judæi (sc. antequam jussu Cæsaris emigrare fuerint coacti)] Iudictioni Aulæ Mareschalli subsunt, ita ut hic in eosdem, tam in civilibus, quàm criminalibus causis, cognoscere possit,

fit, (executionis tamen actu à Senatu Viennensi, si Viennæ Aula est, exercendo) constitutum est à S. C. M., ut, si fortè litigans per sententiam ab Aulæ Mareschallo latam gravatus videatur, liceat gravato intra decendum in Judicio Aulico *revisionem* actorum ac sententiæ reformationem petere (exceptis mercatoribus Viennæ habitantibus) R. H. D. t. 2. §. ult. ita tamen, ut Mareschallo, intra idem tempus, revisionem se petiisse, indicet, quò executio suspendatur, qui id demum notari jubet per Decretum: Dieser (anno & die quo factæ) beschehenen Anmeldung eingedencet zu seyn: Quo facto, Judicium Aulicum perpendit; An revisio sit acceptanda nec ne? Si acceptanda, atque impetrans sua gravamina in producto ritè allegarit, Jurisdictionemque Judicii Aulici fundatam esse docuerit, ordinariò Mareschallo acta è Consilio excelso remittuntur, ut is, executionem suspendens, impetrato ad respondendum diem & terminum præfigat &c. dem Herren Obrist = Hoff = Marschallen diese Acta zuzustellen mit der Erinnerung, daß die gebettene Revisio acceptiret, und angenommen worden: Wird nun derselbe den Gegentheil zur Einbringung seiner Gegen = Revision - Schrift in der von ihm bestimmten Frist anhalten und alsdann denselben, nebenst denen Actis primæ instantiæ, und seinen Motiven im Kayserlichen R. H. einschicken; Sunitzels aber mit aller Execution innehalten: Quod Mareschallus facere solet per sequens Decretum &c. dem Gegentheil, um seine Gegen = Revision - Schrift, die Er innerhalb 14. Tagen einreichen soll, zu communiciren, und inmittels, befohlener massen, still zu stehen: Quod deindè impetratus ad gravamina impetrantis in termino

egit, id Mareschallus unà cum rationibus suis deciden-
di Consilio Imperatorio remittit, à quo demum, per-
pensis & ponderatis probè iis motivis, sententia con-
aut reformatur: Confirmatio fit sequenti stylo cum
condemnatione in expensas, & si revisio frivole fue-
rit petita, poena quoque sententiæ inseritur, uti in se-
quenti causa Z. contra W. anno 1652. 26. August. 2c. in
Sachen Dn. Z. an einem contra und wider Herrn M.
und J. W. Gebrüdere andern Theils 2c. ist, allein vor- und
anbringen nach, von der Röm. Kayserl. M. Unserm aller-
gnädigstem Herren zu recht erkant, daß die durch den
Herren Obrist-Marschallen am 14. Martii 1649. ergan-
gene Urtheil zu confirmiren, und zu bestätigen sene, als
dann dieselbe hiermit confirmiret und bestätigt, auch
Kläger in die Gerichts-Unkosten so bey diesem Kayserl.
Gerichte aufgelauffen, auf vorhergehende richterliche Er-
mässigung, so dann wegen freventlich gesuchter Revision
in die Poen eines Marck löthigen Goldes condemniret
und verdammt wird, Prag den 1652.

§. XV.

Si verò ut frivola, non devoluta aut deserta rejici-
enda sit, concluditur ad gravamina impetrantis, vel
simpliciter 2c. in Sachen 2c. ist zu recht erkant, daß die ge-
suchte Revision, gestalten Sachen nach, nicht statt habe,
sondern wird Er N. darmit gänzlich abgewiesen 2c. vel
addito confirmatorio Decreto; uti sequens tenor do-
cebit 2c. dem Obrist = Hoff = Marschallen zuzustellen, mit
der Erinnerung, daß die gesuchte Revision abgeschlagen,
und also sein des Obrist-Hoff-Marschallen in dieser Sache
gestelltes Urtheil, alles seines Inhalts, confirmiret und
bestätiget worden; wird derothalben der Herr Hoff-Mar-
schall

schall das Urtheil, wie sich zu recht gebühret, zu exequi-
ren wissen. Nec posthæc revisionem petiens amplius
auditur, sed statim Mareschallus ad executionem pro-
greditur, eandem suo Ministro, dem Hoff-Marschallens
Provos, committendo. Quando Revisionem petens
Jurisdictionem, supra dicto modo, non fundat, ut de-
cet, decerni solet: Wann Supplicant die Jurisdiction
fundiren wird, soll ergehen W. R. S. uti factum in causa
Salskii contra Hubber: Qui Salskii, postquam pro-
bavit ad tale Decretum, se (1.) privilegiatum mit der
Hoff-Freyheit, & extraneum esse, nec ullo modo regi-
minis Austriaci subiectum esse, (2.) se fuisse, tempore
initii litis, reum, atque propterea ab Huberto, tum
temporis nondum cive Viennensi, coram Mareschallo
conventum, talismodi conclusum impetravit: Ist
Supplicanten zu Verfassunge seiner Revision-Schrift
Zeit eines Monats angesetzt, und dessen den Obrist-Hof-
Marschallen zu dem Ende zu erinnern, damit Er mit aller
fernern Execution, bis zu Ihrer R. M. fernern Verord-
nung, innen halte. Ita testantibus actis.

§. XVI.

Si Judicium Rothwil. ut suspectum recusare, de
protracta vel denegatâ ab eo Justitiâ, vel commissâ in
eo nullitate (sc. insanabili hodiè R. I. nov. §. in dem auch 2c.
121. seq.) conqueri partes cupiunt, ad Judicium Auli-
cum Viennense præcisè, nequaquam verò ad Came-
ram, convolandum illis erit: Utut enim ob nullita-
tem etiam insanabilem à Judicio Rothvv. ad Cameram
quoque appellare concessum sit. Rothweil. H. D. t. 17.
pr. R. D. Spir. de anno 1570. §. und nachdem 2c. 71. Capit.
Leop. art. 18., quia tamen ista concessio renunciatio quæ-

dam dicenda, adeoque strictè interpretanda est, extensionem ad alia Juris remedia faciendam non esse, concludit Paurmeister *de Jurisdic. l. 2. c. 6. n. 277. quem sequitur* Wehner. & hunc Jacob. Blum. *in proc. Cam. t. 45. n. 22. & huncce* Dn. Eric. Mauritius *de Judic. Rothw. c. ult. §. 5. vid, tamen* Lampad. *de Rep. Rom. Germ. p. 3. c. 16. n. 43.*

§. XVII.

Continentia causarum interdum facit, ut Judicium Aulicum unicè litem decidere queat: v. R. S. D. t. 2. §. 1. *ibi: Sachen ic. so Connexität = oder Consequenz halber: De qua materiâ vid. Mindan. Blum. proc. Cam. t. 40. Nicol. Proc. Civ. I. C. c. 29.*

§. XVIII.

Porro & de aliis casibus quoque quam plurimis, quibus nulla inter partes contentio est, Judicium Imperiale Aulicum cognoscit, atque supplicantis petita negotia in effectum expeditionis producit: Utì enim (1.) Principes Imperii feudis suis, vulgò *Sahn = und Scepter = Lehen*, immediatè ab ipso Cæsare, ritibus nonnullis observatis, *investiuntur* R. 1. *de an. 1521. das Fürstl. Regiment betreffend* §. und *behalten uns ic. Stamler. de reservat. §. 46. num. 7. p. 227.*; sic Imperii Comites nullibi aliter, quàm in Aulico Judicio, & quidem in Cancellariâ, suas investituras accipere solent, R. S. D. t. 3. §. es sollen auch. 8. *junct. 11. Capit. Leop. art. 30. Limn. l. 4. J. publ. c. 6. num. 34. Sprenger. J. publ. 2. c. 37. in fin. Becker. Synops. J. publ. l. 3. c. 8. §. 3. p. 239. Stamler. d. l.*

§. XIX.

Quandoquidem quotiescunque mutatio vasalli (quæ etiam per unius solummodò, ex pluribus conjunctim

junctim investitis, vasalli obitum v. c. accidit §. so
 oft 2c. 9. d. t. exceptio est in §. seq. 11.) contingit. dd. §§. in-
 tra annum R. l. d. §. conf. Struv. S. J. F. c. 10. §. 7. num. 2. ad
 Judicium Cæs. Aulicum vasallus successor convolare
 debet, ibique renovationem investituræ, vel ipsemet,
 vel per alium cum speciali mandato ad hoc ablegatum
 (ordinarios enim Agentes per commune edictum de
 21. Julii 1659. Cæsar prohibuit; etsi & hos hodiernum
 admitti relatum habeamus) petere, R. H. D. d. §. 8. 9.
 & 14. Simulque ultimam defuncti investituram in ori-
 ginali vel in Moguntinensi, quæ in Spirensi Camerâ est,
 Cancellariâ vidimatâ aut à Registratore Aulici Judicii
 collationatâ copiâ, una cum documento de tempore
 obitus defuncti, proximitateque investiendi exactè.
 NB. attestantibus exhibere tenetur d. §. 8. Hoc enim
 neglecto, terminus ad proximitatem probandam, alia-
 que neglecta resarcienda præfigitur §. seq. 9. atque de-
 cerni solet 2c. daß der Supplicant in diesem und jenem
 informire 2c. Quibus observatis, ad juramentum de-
 indè admittitur per conclusum; *Admittatur ad juramen-
 tum Anno, Mense, die;* Qua die denominatâ, ordinariô
 circa decimam antemeridianam antè conclave, ubi
 Consilium Aulicum celebrari solet, expectat, quò, fi-
 nito consilio, intromittatur, intromissus deinde, si
 Germanus est stando, sin Italus est, in genua procum-
 bendo vasallagium à Secretario prælectum (vel ipse-
 met, vel in ejus animam procurator) præstat, atque,
 hoc præstito, eidem, solutâ prius debitâ taxâ (nisi Ele-
 ctor quidam investiatur, *juxta A. B. c. 26.*) instrumentum
 renovatæ investituræ, secundum tenorem, als selbige
 sein Vatter und Vorfahren gehabt, art. 39. Capit. Ferdin. II.
 & Ferdin. III. art. 42. confertur. §. XX.

§. XX.

In Judicio Imp. Aulico conceduntur atque expediuntur *literæ moratoria*. Etenim verò, quia præcedente causæ cognitione, à solo Cæsare, si de universalibus per totum orbem Romanum vim suam exerentibus induciis est sermo, conferuntur. *R. I. de anno 1584. t. von verdorbenen Rauffleuthen* c. 22. §. 2. p. 467. ad Judicium ejus Aulicum cognitio illa causæ, atque expeditio rescripti moratorii omninò tantùm pertinebit *v. R. I. de anno 1654. §. 176. junct. R. H. D. §. 1. voc. indult. Qua cognitione, (juxta contenta d. R. I. §. 175. & R. de an. 1577. t. 27. §. ult. & doctrinam Henzenbergii in D. Inaugur. sub Pres. Lauterbach. Tubingæ olim de Rescriptis Morator. habitâ, th. 37. n. 7. & c. 4. n. 14. junct. seq. Limn. tom. 2. l. 4. §. publ. c. 8. n. 336.) factâ, votisque à Consilio Aulico ad Cæsarem relatis, hujus conclusum expectatur, istiusque nomine in formâ Rescripti, in Cancellariâ in chartam redacti Capit. Leop. art. 44., illud supplicanti, si ei delatum est, porrigitur, vi cujus ad. 2. 4. 5. 20. prout causa requirit, à debitorum exactione (*si exceperis casus 7. in R. noviss. §. 174. & quos recenset Limn. d. l. n. 342. seqq. Heinzenb. d. l. c. 5. per tot. Mohr. in D. de hac materiâ th. 56.*) supplicans hicce debitor, atque fidejussor, qui ante impetratas inducias debito ejus accessit, liberantur *Tr. v. 2. D. 24. th. 4. lit. E. ibique Bachov. Limn. d. l. num. 146. seqq. ubi num. 145. quoque de heredibus debitoris agit: vid. tamen Brunnem. ad l. 2. C. de prec. offer. Harppr. ad §. fin. §. de act. p. 24.* Controvertitur autem adhuc graviter inter Dd. (1.) an & qualem cautionem debitor, impetratis induciis, præstare teneatur? Prius membrum, & per consequens quoque posterius, simpliciter negatur à Zangero*

Zangero *in tr. de except.*, ècontra affirmatur à Limn. d. l. num. 340. & aliis) pro quibus præjudicium vid. ap. Wehner. *voc. Anstands-Brieffe*. Roding. *in ff. Cam. t. 4. §. 19.* Verùm tam priori, quàm posteriori simpliciter accedere, prohibet textus *in R. I. novis. §. so viel nun 2c. 171.* ubi expressè cautum est, quòd tunc demum, ad instantiam creditorum, sufficienter cavendum sit, si debitor decoquere incipiat, vel saltem ita negligenter rebus suis præsit, ut quippiam eum acquisitum esse, nulla spes adsit; cui textui citatum præjudicium, utpote tempore longè priùs, & circumstantiis, quibus Camera ad decernendum processum mota fuerit, destitutum non officit. Posterius membrum quod attinet, vid. Mev. *in discus. levam. inop. debit. c. 6. num. 152. sqq.* Limn. d. l. num. 339. Rebuff. *de liter. dilat. art. 1. gl. 1. n. 50.* Brunnem. *ad l. 4. C. de prec. Imp. off.* (2.) Controvertitur quoque an, pendente hacce dilatione, usurarum solutio unà cum sorte ad interim saltem suspendatur, an verò exigì planè nequeat? Posterius in Judiciis inferioribus, in Electoratu Saxoniae, Norimbergæ, Hamburgi, constitutum esse, testantur Carpzov. p. 2. c. 30. d. 46. B. Dn. Lauterbach. *in D. de J. in curiâ mercator. th. 244.* Prius verò multò esse æquius, censent Hermes. *in J. publ. c. 11. num. 116.* & eum sequens Dn. Simon. *in D. de Justit. Permis. §. 15.* quod rectè de casu, quo ex stipulatu usuræ debentur, intelligunt Lauterbach. d. l. cum Bachov. *ad Tr. & Finckelth. 2. O. 47.* Quin autem à Cæsarea S. M. expressè remitti queant nulli dubitamus; quippe cum illa, non, nisi respectu ad interesse Reip. habito, & quando è summâ inopiæ miseriâ debitor aliter erigi nequit, hujusmodi literas sit concessura R. I.

novis. §. 170. seqq. & in specie §. 173. ibi: Nach dieser Zeit und des Reichs, wie auch der Creditoren und Debitoren erwogenen Zustand. junct. §. 175. maximè, si, pro re natâ, ad commendationem Electorum atque Statuum (utî ut plurimum factum est) remissio ista vel in totum vel quoad partem expressè à Cæsare fuerit facta conf. d. l. §. 173. seqq.

§. XXI.

Legitimationes liberorum ex illicito coiturnatorum in eodem Judicio solitariè hodiè petuntur: Quamvis enim per Comites Palatinos tales legitimare soleat S. Cæs. Majestas, attamen isti nobiles planè legitimare nequeunt, nisi specialiter eis hoc quoque concessum fuerit; quo tamen casu, facultas nobiles legitimandi concessa ad Baronum, Comitum &c. filios legitimandos non extenditur. v. Sixtin. *de Regal. l. 1. c. 4. num. 114.* Nolden. *de Stat. Nobil. c. 16. th. 15.* Sed sibi soli (ceu diplomata super concessis Comitibus testantur) reservatam hancce potestatem exercet, exclusâ Camerâ, Sixtin. *d. l. num. 101.* per Judicium suum Aulicum, cui supplicantes preces suas repræsentare debent, quod deindè de iisdem Cæsari referri curat, atque demum id, quod C. S. M. desuper decrevit, per Cancellariam Imperialem expediri facit. v. *art. 44. Cap. Leop.* Ita per Rescriptum Imperatoris legitimati, etiamsi à successionem omni penitus, regulariter in feudis, præsertim regalibus, excludantur, Struv. *S. J. F. c. 9. th. 3. n. 4.* Myller. ab Ehrenbach *Gamol. c. 25. §. 5.* qui limitat in *D. Inaug. de Stat. Imp. §. 60. n. 6. p. 88.* neque insignibus patrum suorum, nisi similiter hæcce potestas in diplomate expressè collata

lata fuerit, uti possint, per ea quæ Nolden. d. l. c. 11. n. 84. Myller. d. c. 25. §. 10. ubi, quòd sub limitatione hac positâ, legitimatus teneatur barram i. e. vectem per transversum insculptam gerere, neque literæ natalitiæ ejusmodi legitimatis exhiberi possint, Linck. de Liter. Natal. c. 3. §. 22., secus ac legitimatis per subsequens matrimonium d. l. §. 14., omni nihilominus maculâ penitus direptâ, arg. l. 3. C. de natural. Nov. 98. c. 9. §. 1. aditus ad collegia honesta eis, etiam extra Imperium, modò Imperii fuerint subditi Bocer. de Regal. c. 2. num. 120. & quos præterea citat Myller. d. §. 60. num. 8. per hancce legitimationem reclusus, Hahn. ad Wesembec. t. de his qui not. inf. n. 2. voc. diplom. p. (m) 111., atque successio aliquo modo in bonis allodialibus, cum natalibus restituta esse censetur. vid. Struv. s. J. C. Ex. 3. th. 55. An autem Cæsar proprios valeat legitimare naturales, quæritur? Affirm. arg. d. l. 3. C. ibi: indignum est, ut qui sacratissimæ urbis ubere glorietur, naturales suos non illustri ordine civitatis illuminet: & hoc ab Imperatore quodam factum esse, diploma in registraturâ reservatum, cujus lectionem Amicus quidam in copiâ nobis concessit, testatur, ubi dicitur, quòd Imperator eas filias ex se ipso & honestâ aliàs & bonæ notæ virgine procreatas non ut Pater, sed ut supremus, aus Kayserlicher Macht und Vollkommenheit, legitimaverit.

§. XXII.

Honoribus quoque solus Cæsar restituit infames:

l. 1. C. de sent. pass. & arg. R. 1. zu Speyer. de anno 1526. §. und wiewol der gemeine Mann. 6. Reink. de R. S. & E. l. 2. cl. 2. c. 14. num. 37. ubi præjudicium; Quamvis enim Imperii Status jure famæ restituendi quoque gaudere di-

catur, illa tamen restitutio effectum extra territorium restituentis aliter habere nequit, quàm si infamia lege restituentis provinciali, non autem lege Imperii universalis iniusta fuerit, nisi ex officio Jurisdictionis restitutio fiat, *arg. l. 1. §. pen. de postul. v. Boccer. de Regal. l. 1. c. 2. num. 116. Freher. de existimat. l. c. 30. num. 11. quos recitat Myller. in D. de Stat. Imp. §. 59.* Pro Cæsareâ autem hacce restitutione ad S. C. M. supplicaturi preces suas Aulico porrigunt Iudicio, quod eas Cæsari referre curat, per conclusum: *Referatur Suae C. M.* quod postea Cæsar desuper decrevit, supplicanti ordinariô indicatur per verbum: *Fiat: vel: expediatur:* atque tandem per Cancellariam expeditur, *d. art. 44. Capit. Leop.* ceu quoque anno 1673. mercatori cuidam Rescriptum aliquod concessum, quod huc transcribi brevitatis amor non patitur. Ratione effectus talismodi Rescripti, an ita restitutus v. gr. Doctor ordinario denuo examini pro doctorali gradu consequendo sit subjiciendus quaeritur? *Neg. Stamm. de servit. person. l. 1. t. 1. c. 5. n. 26.*

§. XXIII.

Veniam ætatis impetraturi ad Consilium Cæs. Aulicum confugere, ibique preces suas ad Cæsarem directas præsentare debent, simulque docere, daß Sie rechtmäßigen Alters (*quoad ætatem v. Stamler. de reserv. §. 37. num. 11. in fin. Nicol. Myller. ab Ehrenbach tr. de Stat. Imper. c. 57. num. 7.*) und bißhero geführten guten Wandels, und daß es mit ihnen dergestalt beschaffen sene (ad hanc tamen morum probitatem atque frugalitatem vitæ probandam foeminam non teneri, docet Myller. ab Ehrenbach *in Etolog. c. 5. §. 4. p. 42.*) daß sie hinführo
ihren

ihren Sachen gar wol selbstem vorstehen und Ihro bestes befördern können. Qua ætatis veniâ impetratâ, omnia tanquam majorennæ administrare possunt; Nisi quòd sine decreto Magistratus alienatio bonorum immobili-um eis interdicta maneant. *l. 3. C. de his qui ven. et. ibique Brunnem.*, atque officia publica capeßere nequeant, Myller. *d. 17. c. 7. §. 3. seqq.*; Nisi & hoc specialiter ab Imperatore impetraverint, Limn. *l. 4. l. 2. c. 9. n. 150. ubi formul.*, vel Imperator proprio motu & ex certâ scientiâ cuidam officio eum præponat. Myiler. *d. l. §. 8.*

§. XXIV.

Quemadmodum de *privilegiis* de novo concedendis Judicium Aulicum regulariter solummodò cognoscit, atque quod decretum desuper est, per Cancellariam expediri curat; Ita pari modo quoad *confirmanda* eadem idem sentiendum erit. *conf. R. S. D. t. 3. §. wann umb. 15.* Qualis tamen confirmatio à Cæsare *in Capit. Leop. art. 3. junct. 12.* promissa, si postea reperiat per sub- & obreptionem impetrata esse, nullus est momenti, *conf. c. porrecta & q. 1. 2. X. de confirm. inut. arg. l. 12. pr. junct. §. 1. ibique Brunnem. C. de SS. Eccl. c. quia 29. de privil. c. inter dilectos. 6. circa fin. de fid. instrum.*, atque Cæsar ejusmodi privilegia unâ cum confirmationibus sese cassaturum sive nulla declaraturum promittit *in Capit. Leop. art. 12.* Hinc, ne frustraneè labor iste perficiatur atque in cassum confirmatio abeat, circumspecti sint Dn. Consilarii Judicii Aulici, atque supplicantium libellos, si eis originale vel vidimata copia adjuncta non fuerit, non admittant. *R. S. D. d. l.* Nullus quippe momenti est confirmatio, quam causæ co-
gnitio

gnitio non præcessit, Schütz. v. 2. J. publ. Disp. 8. th. 13. lit. A. in fin. p. 4. & seq. lit. E. Optimè igitur & cautè agunt supplicantibus injungendo ut de privilegiis & simul de possessione doceant, per conclusum: *Apponant supplicantes Ihre habende privilegia & simul de possessione doceant*: Ut à ad supplicationem Dnn. Comitum de Limburg, quâ anno 1624. pro confirmatione & manutenutâ privilegii der Semper freyen rogârunt, factum esse, compertum habemus.

§. XXV.

Commissiones Austregarum è solo Aulico hocce emanant Judicio O. C. p. 2. t. 4. §. zum sechsten, Paurmeist. de Jurisdic. l. 2. c. 1. num. 82., casibus nimirum, quibus Austregarum locus est, *quales ad longum v. ap. Schubh. de Austreg. Blum. proc. C. t. 27. n. 170.*, ad petitem unius vel alterius partis Judicium hoc, commissarios constituens, iis committit, ut litem, si possint, amicabiliter componant aut in subsidium, processum decernant, causamque per sententiam determinent. R. H. D. t. 2. §. diemeilen aber. Cæterum casibus etiam, quibus Austregarum nullus est locus, causas, quibus ex se forum Judicii est fundatum, amicabiliter componendas (etiam post sententiam, *uti testatur causa de Wolfk. contra Wolfk.*) vel si hoc fieri nequeat, ad cognoscendum referendumque, (nunquam autem vi commissionis hujusmodi commissarii in causâ concludere possunt, R. H. D. t. 2. §. wann nun in 2c.) in quacunque Judicii parte, etiam post litem jam contestatam, *uti testatur causa Zultzbach. contra Neuburg*, non autem post sententiam, Consil. Aulic. Commissarios ordinat: (quales verò religione? v. d. §. wann nun.) Sed hujusmodi commissiones

fiones huc non spectant, plura de iis visurus ad manum sumat Ruland. *de Commissariis*.

§. XXVI.

Rescripta ad Cameram pro excitandâ & maturandâ justitiâ ex hocce Judicio ad commendationem Statuum emanare interdum solent: Cujus rei præjudicium de anno 1670. refert Dn. ab Andlern. *in Jurispr. l. 2. t. 1. p. 1. §. 40.*; Sunt tamen literæ hujusmodi promotoriales non ita vulgares, ut creditur, nec cuivis in formâ ordinariâ conceduntur, nisi ad commendationem Statuum; sæpius enim denegatas fuisse, præsertim in causis majoris consequentiæ, notum est: idque inter alia ad supplicationem Dnn. Comit. de W. pro promotorialibus in causa exemptionis Baronix Wittem Fiscalis contra Regem Hispaniæ & Brabantix Ducem ad Cameram dandis anno 1666. è Consilio Imp. Aul. prodiens conclusum testatur: Supplicanten werden ihre Nothdurfft gehörigen Orthen vorzubringen wissen. rationem hujus rei vide & perpende *ap. Blum. in proc. Cam. t. 25. n. 26. 27.*

SECTION XI.

CONTINENS BREVITER CAUSAS, IN QUIBUS JUDICIUM CÆS. AUL. JURISDICTIONEM EXERCET CONCURRENTER.

§. I.

CAusæ, ratione quarum concurrentem Judicium Imp. Aulicum & Imperialis Camera Jurisdictionem habent, sunt vel contentiosæ vel voluntariæ Jurisdictionis. Illæ vel primæ vel secundæ, ut dicunt, instantiæ, quas brevissimè, ne verbosâ dissertatione actum

actum agamus, recensebimus, ab illis incipiendo. I. Est causa *fractæ pacis religiosæ* v. R. I. de anno 1555. §. wir befehlen ꝛc. 32. *junct. Pac. Prag.* §. und behalten Ihre ꝛc. & seq. J. P. artic. 5. §. 54. 55. Ubi Imperii immediatus d. R. de ann. 1555. §. und in solchem ꝛc. 26. J. P. d. l. §. 27. & 55. limit. R. I. novis. §. 193. J. Pac. d. l. §. 29. seq. conf. Schütz. v. 2. J. publ. Disp. 4. th. 7. B. contra pariter immediatum Maul. de Pac. Relig. t. 7. p. 117. Schütz. d. l. diversæ à suâ religionis, Gylman. voc. *mandatum super constit. Relig.* §. quando turbans &c. à quo contra constitutionem publicam quocunque modo intuitu religionis, Blum. P. C. c. 28. n. 64., læsus est, ad hoc agit, ad quod contra pacifragum pacis prophanæ aliàs agi potest. add. R. de an. 1555. §. damit solcher Fried ꝛc. 18. in fin. & seq. in fin. conf. §. nostrum seq. in fin. & add. Maul. d. tr. t. 7. p. 115.

§. II.

II. Est causa *fractæ pacis prophanæ*, O. C. p. 2. t. 9. §. 2. & 3. t. 10. §. 1. Ubi læsus, ejusque heres, vel fiscus, v. Blum. d. l. t. 29. num. 52. ad num. 62., agit contra immediatum eum, (ejusve heredes, etsi lis contestata non fuerit, O. C. p. 2. t. 9. §. ult. ibique Magenhorst. v. Blum. d. l. §. 65. seqq.) à quo dolo malo, vel committendo, armatâ manu & coadunatis hominibus, regulariter, v. R. I. de anno 1694. §. 68. ubi limit., vel omittendo, d. §. 67. O. C. p. 2. t. 9. §. wo aber ꝛc. p. 2. t. 15., læsus est, ad hoc, ut vel poenâ banni (add. tamen art. 28. Cap. Leop. percutiatur, vel pecuniariâ 2000. marc. auri puri, inter actorem & fiscum dividendâ coërceatur, simulque ad peti- tum actoris in expensas condemnetur R. de anno 1521. art. 3. O. C. d. t. 9. §. pen. R. I. de an. 1589. §. darneben soll auch

auch 2c. junct. O. C. p. 2. t. 16. conf. Schütz. v. 2. f. publ. D. 5. th. 8. C. cum quâ actione & juris communis remedia cumulari possunt. O. C. d. §. pen. conf. Gail. de P. P. l. 1. c. 6. n. 6.

§. III.

III. Sunt *causae fiscales* plurimæ, quas ad longum recenset Blum. in P. C. t. 30.; Etsi Fiscalis Camerae quandoque Imperatoris speciali mandato instructus esse debeat. O. C. p. 1. t. 16. §. 4.

§. IV.

IV. Sunt *causae pignorationum*: Ubi Imperii immediatus contra immediatum O. C. p. 2. t. 22. conjunctimve contra ejus officialem, per quem fortè pignorationem suscepit, R. 1. de anno 1594. §. wann sich 2c. 802., ad hoc agit, ut rem innocentem d. l. §. die Mandata 70. & 72. vel saltem personam quandam d. l. §. 71., novi juris acquirendi causâ d. §. 71., ob causam civilem O. C. d. l., privatâ autoritate, pignoratam relaxet sive restituat cum omni causa, v. R. 1. de anno 1566. §. da auch 2c. 122. junct. seq., cujus rei ulteriorem processum v. in O. C. d. l. R. 1. de anno 1654. §. auf das 2c. 139.

§. V.

V. Sunt *causae arrestorum*: Ubi Imperii immediatus (lim. Blum. in Proc. C. t. 33. §. 17.) agit contra immediatum ad hoc, ut personam, etsi jure magistratûs R. 1. de an. 1600. §. wann sich begeben 2c. 48., vel rem quamcunque vid. Schütz. v. 2. f. P. Disp. 2. th. 34. lit. C. th. 6. lit. B. p. 350. de facto, ex causâ quadam civili Blum. d. l. §. 13. arrestatam, ad oblatam præstitamque cautionem cum refusione impensarum relaxet v. R. 1. de anno 1594.

H

§. und

§. und damit 86. & 84. Schütz. d. th. 6. circa fin. th. 7. lit. C: Alia processus v. in d. R. §. dann auch 1c. 76. 80. & R. I. de anno 1570. §. wann auch die Arresta 1c. 84. Differentias inter arresta & pignorationes uno conspectu videri possunt ap. Schütz. d. l. th. 2. A. p. 196. seq. Blum. d. l. §. 29. seqq.

§. VI.

VI. Sunt causæ *litigiosæ possessionis*: Ubi, quando Imperii immediati de possessione rei cujusdam litigantes in armorum procinctu sunt, Judicium Supremum, vel imploratum, vel ex officio, possessionem q. vel sequestrat, vel saltem partibus singulis eandem inhibet, posteaque ei, qui meliores colores, die beste anzeige, pro se habet, ad interim adjudicat, O. C. p. 2. t. 21. §. ult. conf. Gail. 1. O. 7. n. 5. Quando autem in procinctu armorum non sunt, atque sic nullus ingens periculi metus imminet, secus sese res habet. v. 1. d. l. qui §. etsi de summarissimo quoque loqui videatur possessorio vid. Cluten. in reb. quotid. de litig. poss. c. 4. num. 137. seqq., per unanimia tamen, quòd de ordinario possessorio intelligi debeat, conclusum est, vid. Denais. c. 221. §. 1. Schütz. d. l. th. 13. lit. B. Quoad casum §. 2. d. t. v. Blum. P. C. t. 31. §. 15. seqq.

§. VII.

VII. Sunt causæ super constitutione *L. diffamari*: Ubi Imperii immediatus, vel casu, quo principalis causa ad Judicium Aul. vel Camerale pertinet, mediatas R. I. de anno 1532. t. 2. §. 2. junct. O. C. p. 2. t. 25. conf. Schvv. P. C. l. 1. c. 18. num. 3. & 4. Schütz. D. 7. J. P. th. 9. A. in fin. agit contra diffamantem quemcunque, etiam Imperii
fisca-

fiscalem, Contard. *de h. lege* c. 3. num. 4., vel planè extraneum, Rosacorb. *pr. for.* c. 25. num. 5. Gylm. *p. 1. t. 9. fol. 533.* (qualis autem diffamatio requiratur v. ex Schvv. *Obs. 164. 161.* Magenh. *J. Cam. p. (m) 243.* Brunnem. *ad l. §. C. de ingen. man. num. 15.*) ad hoc, ut diffamans prætenfam actionem in Judicio competentem, ut putà si ad Austregas ejus cognitio spectet, coram iisdem. *O. C. d. l. Schvv. Obs. 163. num. 6.*, & ita in causa Hohenloh contra Hohenloh &c. factum esse testatur Blum. *d. l. num. 21.*; sin ad Judicium Aulicum vel Camerale concurrenter, electivè in alterutro eorum Gail. *1. O. 11. num. 6.* Carp-ZOV. *proc. t. 20. a. 2. num. 15. & pr. cr. q. 97. num. 70. seq.*, v. tamen Schvv. *O. 1. 63. num. 10.* instituat, vel perpetuum ei silentium imponatur: Ulteriora quoad processum exhibent *Dd. ex R. l. de anno 1654. §. Cammer-Richter 2c. 83. O. C. d. l.*

§. VIII.

VIII. Solent quoque promotoriales ad nuda supplicantis narrata de protractâ vel denegatâ justitiâ in Judiciis supremis decerni, quibus susque deque à judice inferiori habitis, probatâ debitè justitiæ denegatione vel protractione, recta causa ad superius Judicium, sine ulla etiam appellatione factâ, in eo statu, quo tempore protractæ vel denegatæ justitiæ est, devolvitur. *O. C. p. 2. th. 26. per tot. junct. visit. de anno 1550. §. antep. R. de anno 1566. §. nach dem. 108. Consult. 1595. dub. 9. Blum. P. Cam. t. 37. num. 8. 9. 16. & 18.*

§. IX.

Ratione *secundæ instantiæ* omnes ferè causæ ad Judicium Imp. Aulicum vel Camerale 1. per appellationem, 2. per querelam nullitatis; 3. per petitionem

restitutionis in integrum, devolvi possunt. R. H. D. t. 2. §. 1.

§. X.

Enim verò quod I. beneficium *appellationis* concernit, in quâcunque causâ, si criminalem sanguinis poenam inferentem & paucas alias, quarum nonnullas refert Nicol. in proc. p. cap. 12. add. seq. §. 2. all. D. de Divort. ex caus. desert. th. 23. exceperis, si à Judicibus immediatè inferioribus (inter quæ etiam Rothvil. R. D. Spir. de anno 1570. §. 71. & Austregarum. R. H. D. t. 2. §. dieweilen aber. O. C. p. 2. t. 6. Judicia referenda sunt,) ad vel ultra 400. Imperialium summam regulariter. add. R. 1. noviss. §. viertens solle. 112. cui gravamen aliquod, etiamsi extra judiciale sit, R. H. D. t. 2. §. 2., illatum est, vel in continenti, h. e. antequam Judex ad actus planè extraneos procedat. Const. Maxim. de anno 1412. §. 4. vid. Ludvvell. ad Wesemb. t. de appell. num. 9., vivâ voce, limit. O. C. part. 2. t. 29. §. 4. & aliter Schvv. Obs. Camer. 175. num. 57., vel ex intervallo, intra decendium à die scientiæ, in scriptis, in præsentia mox Judicis à Quo vel ad Quem, mox coràm Notario & testibus, O. C. p. 2. d. l. §. 5. vel, si & hic sine magno periculo adiri nequeat, coràm solis honestis viris v. Blum. P. C. t. 48. §. 18., ad Aulicum vel Camerale ei appellare licet Judicium: Qua appellatione interpositâ, atque Judici à Quo notificatâ, vel inhibitione (quando autem ea fiat, v. in R. 1. de anno 1594. §. die inhibitiones R. 92. seqq.) factâ, Jurisdictio ad Judicium ad Quod devoluta regulariter censetur, limit. Ruginel. de appell. §. 6. gl. 7. c. 2. Tholoff. de appell. 6. c. 12., posteaque intra 30. dies, à die interpositæ appellationis, actis requisitis (quæ Judex inferior sub poenâ

poenâ edere tenetur *R. l. noviss. §. 60. seqq.*) sub poenâ desertionis, justificatis justificandis, *v. d. R. §. in Appellations-Sachen* *nc. 58. & §. und nachdem* *nc. 120.*, gravamina sua (Nisi simpliciter ad acta priora submittere velit, uti ei liberum est; modò in supplicâ pro processibus hoc indicet. *d. R. l. §. wolte* *Er. 65.*; Nisi à gravamine futuro, *Ruland. de Commiss. l. 8. p. 4. c. 13. n. 40. p. 531.*, aut à sententiâ interlocutoriâ *Schvv. O. 176. n. 4.*, vel ratione interesse, ab interveniente *v. Gail. 1. O. 122. Gilhaus. arbor. Jud. 1. de appell. n. 10. vers. tertius casus &c.* appellatum fuerit.) summariter concepta, eorumque causâ (1.) atque (2.) iis, quæ melius probare, aut de novo deducere vult, expressis, cum totidem (3.) quot rei citandi sunt, adjunctis gravaminum horundem copiis, una cum supplici suo libello pro processibus impetrandis, intra 4. D., à die interpositæ appellationis, in Judicio ad Quod insinuare debet, (*exc. v. in O. C. p. 2. §. 9. 10.*) quò intra subsequentes 2. D. processus reproduci, *v. Blum. d. l. t. 65. §. 15. 19. 21.*, ab appellato exceptiones non devolutionis aut desertionis opponi aliæque defensiones fieri queant. *vid. R. l. noviss. §. in Beforderung* *nc. 64. junct. 65. 66. 67. & seqq.*, qui intra 2. hosce D. adhuc, factis fiendis *d. R. §. 64. in fin. d. §. würde aber* *nc. 69. junct. seqq.*, purè ad acta priora concludere tenetur; Nisi præstito calumniæ juramento, ceu dicitur in *§. zumahlen aber* *nc. l. 118. d. l.*, non deducta deducere, non probata probare velit: *conf. d. l. §. 71. 73. & §. 118.*, quando deindè in causâ submissum est, Judicium Ad Quod suâ sententiâ litem determinat, executioque subsequitur.

§. XI.

Quoad alterum remedium, nimirum *nullitatis*

H 3

quere-

querelam, etiam in criminali causâ *O. C. p. 2. t. 21. §.* item nachdem &c. imò & in causa matrimoniali *arg. eorum quæ Roding. & Blum. in P. C. t. 43. n. 23. Maurit. in Disp. de nostra materiâ th. 17. statuit & post Schvvanem. O. 25. n. 46. P. H. Eckstein in Disp. Inaug. sub Præsidio nostro habita de divort. ex causa desert. th. 23. si in Judicio quodam inferiori nullitas quædam insanabilis h. e. cujus defectus in altera instantiâ ratificari nequit, O. C. p. 3. t. 34. §. 2., vel ratione judicis, litigantium, aut ipsius processus, R. I. de an. 1654. §. bey den jenigen &c. 121., commissa fuit, intra 30. annos d. l. limit. Carpzov. in Jur. For. 1. 26. 21. 10. in supremo quodam judicio add. Gail. 1. O. 127. n. 6. Blum. proc. C. t. 56. §. 26. ubi limit. v. Struv. S. I. C. Ex. 50. t. 19., modò summa sit aliàs appellabilis, R. I. de anno 1570. §. 69. de anno 1600. §. 14. Roding. π. C. l. 1. t. 20. §. 12. & 17., de nullitate commissâ gravatus conqueri potest, ubi deindè, quam primum de nullitatis evidentiâ constat, executio judici à Quo inhibetur, ejusque sententia nulla pronunciatur. v. cl. pastor. l. 4. §. pen. de re jud. Mynsing. 4. O. 64. Zanger. de except. c. 1. num. 38. Roding. l. 1. ff. C. t. 21. §. 3. 4. 5. & 6. Blum. cl. §. 29. 30. seq. atque interdum reformatur d. O. C. p. 3. t. 34. §. pen. Blum. d. l. n. 18. seq. limit. Schvvan. d. l.*

§. XII.

Tertium, nimirum *restitutionis in integrum* beneficium, quod concernit, læsus in inferiori judicio, ad quantitatem aliàs appellabilem, *R. I. nov. §. 112. junct. R. de anno 1570. §. 69. & de anno 1600. §. 16. Roding. d. l. 1. t. 20. §. 12. & 17.,* intra certum tempus novam instantiam in Judicio supremo inchoare, præstitoque juramento, quod sc. novorum deducendorum neque Procurator, neque

neque Advocatus, neque principalis aliquam scientiam habuerit, vel saltem iis uti necessarium non crediderint, *Gem. Besch. ap. Excell. Dn. Luncker. in tr. de gravam. extrajud. p. 2. c. 9. §. 35. p. 828.*, atque læsione. *v. l. f. C. si sep. in integr. per nova documenta. d. Gem. Besch.* atque ejus causâ probatâ, causæ redintegrationem per judicialem sententiam nancisci potest. *v. l. 2. C. in quib. c. rest.*, cum tali sc. effectu, quo appellans victor aliàs gaudere solet, *l. 42. de min. conf. plurib. Eisenhard. in D. Inaug. de rest. in integr. adv. quorumvis Judicum sentent.*

§. XIII.

Deinceps in hoc Judicio Cæsareo Aulico Mandata cum vel sine clausula æquè ac in Camerâ impetrantur. Quamvis enim hæc mandata regulariter non valeant, quia ab executione incipiendum non est *l. 1. C. de exec. r. jud.*, excipiuntur tamen quatuor casus, vulgò die vier Fälle (quando videlicet petitur id quod àlias de jure præceptum est, vel factum ex adverso nullo jure justificabile, vel ubi damnum versatur irreparabile, vel ubi mora Reip. esset damnosa,) aliique in Constit. Imp. comprehensi. *R. A. de anno 1654. §. alle Supplicanten 73. §. benebens sollen.* Sine clausula mandata ubi impetrantur, Judex incipit à præcepto, reoque sub poena aliquot marcarum auri *v. c. 10. 20. aut 30.* pro re nata præcipitur, ut intra certum terminum paritionem doceat, quod quomodo fiat, alii sufficienter deducunt, *v. Rhod. ding. π. Cam. l. 3. t. 6.* Hoc solùm notarunt alii, quòd ejusmodi mandata S. Cl., quatenus adversus Electores & nonnunquam Imperii PP impetrantur, profluant per viam rescripti, sine quidem clausula justificatoria, sed verò sine ulla determinatione alicujus poenæ; Quod manda-

mandatum sequuntur tria Rescripta paritoria, etiam sine poenâ, & post paritoriam demum executio sub poena aliquot marcarum auri decernitur, sed declaratio poenæ non aliter, quàm præcedentibus paritoriis ad minimum duabus; vel Commissarius ad immittendum in bona constituitur.

§. XIV.

Haftenus de causis contentiosæ Jurisdictionis. Voluntariæ Jurisdictionis causæ in Judicio Aulico etiam expediri testatur quotidiana praxis. Huc pertinent confirmatio contractuum, ubi examinandum, an nihil contra S. C. M. & Imperii præeminentiam & utilitatem, Pacem Religiosam vel Prophanam gestum sit, omnibusque confirmationibus clausula *Salvo Jure Tertii* adjungi solet: Sæpissimè quoque consensus Imperatoris super oppignoratione feudi Imperii impetratur, ratione sc. dotis illatæ, donationis propter nuptias, aut dotalitii, quem non aliter Imperator interponit, quam si consensus agnatorum accesserit: solet quoque Vicinis Statibus Commissio demandari ad inquirendum, an non petenti consensum allodialia sint bona, vel feudum mox caducum sit futurum; nec aliter consensus quàm ad certum tempus impetratur. Item insinuationes Testamentorum, Pactorum familiæ &c.

C A P U T VI.

FORMAM AULICI IMPERIALIS JUDICII REPRÆSENTANS.

§. I.

Judicium Cæs. Aul. quatenus ab aliis Collegiis in Aula Cæsarea constitutis differat ex tradita supra descriptione

ptione apparet: Scil. ad hoc Collegium pertinent causæ Imperii, imprimis controversæ v. *Capit. Leop. art. 42. ibi*: nicht gestatten, daß unser geheimen Raths Collegium der Reichs-Sachen, welche vor dem Reichs-Hof-Rath gehö- ren, sich annasse, &c. Differt etiam à Camerali, quod Wezlariæ est, Judicio in eo, quod nempè hîc jus dica- tur de causis Imperii controversis omnibus in Aula Cæ- sareæ: Undè etiam Aulam Cæsaris regulariter sequi te- netur hoc Judicium R. H. D. t. 1. §. alle diese &c. ibi: Und unsern Rats. Hof je und allezeit, welcher Orten derselbe ge- halten würde, nachfolgen &c. modo sedem aliquo in loco Cæsar figat ibidem ad tempus aliquod commoraturus: Undè in citationibus quibus eò vocantur partes, ista semper leguntur: An unsern Rats. Hof, was Enden der- selbe alsdann seyn wird. Hoc verò præcisè non obser- vatum fuisse, multa exempla docent, quæ congeffit Jo. Andr. Gerhard. *discurs. de Summis in Imp. Judic. pralim. §. 3.* Gastel. *in spec. Jur. univers. c. de Suprem. Judic. Aul.*

C A P U T VII.

DE EFFECTU JUDICII AULICI.

§. I.

Judicium Aulicum eo, uti supra dictum modo, bene constitutum potestatem habet jus dicendi de causis Imperii præprimis controversis R. H. D. t. 2. pr. Jus di- cere, cum nihil aliud sit, quam Jurisdictionem exerce- re, Joh. Vestergen. *in dissert. de Jurisdic. assert. 1. num. 2.* Proindè Judicio Aulico competere Jurisdictionem ne- mo erit qui dubitabit; Sed qualem? Mandatam ne, an propriam? Pro mandata pugnant plerique v. Joh. An- dreas Gerhard. *d. Suprem. Judic. disc. 1. c. 1. §. 4.* Gastel. *d. l.*

p. 127. Pro ordinaria Textor *ad Recess. Imp. de anno 1654. D. 1. th. 49. & seqq.* pro qua & nos pugnabimus, non ex ea, quam ipse adducit ratione quod nempè juxta I. P. Cæs. Suec. a. 5. §. *quoad processum & seq.* Jurisdictio hujus Judicii confirmata sit, illudque à Moguntino Electore visitari debeat, quia tunc sequeretur, quod post Pacificationem demum Osnabrugensem Supremi hujus Judicii Jurisdictio ordinaria esse coeperit, quæ ante delegata fuerit, sed quod antiquissima sit ejus Jurisdictio, cum ipsis propè Romani Imperii initiis nata. Undè, ex quo tempore ad Germanos translatum Imperium, hoc Judicium summam justitiæ in Imperio administrandæ facultatem accepit. Hinc Ferdinand. III. *in præfat. der R. H. D.* de hoc Judicio ait, daß solches zu Beförderung und Vollenziehung der wahren Gerechtigkeit, und Regiment im Römischen Reich, von unfürdencklichen Jahren aufgerichtet &c. Et quidem de omnibus causis controversis præprimis Imperium concernentibus, secus ac illi, quibus unius vel alterius causæ cognitio à Cæsare commissa ac demandata est; Namque hujus Judicii Jurisdictionem longè alio jure æstimandam, atque Commissariorum Jurisdictionem, à Cæsare iisdem demandatam, nemo facilè negabit: Ad contraria in conflictu respondere sumus parati.

§. II.

Fluit ex supra dictis alterius quæstionis non minus nodosæ resolutio: An videlicet Aulicum Judicium cum Camerali concurrentem habeat Jurisdictionem? De qua hunc in modum scribit Umm. *in proc. D. 4. th. 14. n. 79.*: neque volo neque possum decidere utra opinio veritati sit propinquior? Sed decisa est hæc quæstio in

tit. 2. R. H. D. S. so wollen wir auch, daß unser Reichs-
Hof-Rath sonsten und in denen Fällen darinnen wir und
unser Vorfahren am Reich unserm Cammer-Gericht con-
currentem jurisdictionem zu mehrer Beforderunge der
Parthenen und unserer übertragunge mitgetheilet, dem-
selben seinen Lauff lassen *zc. add. Capit. Leop. art. 40.* Scili-
cet in causis quibusdam superius enumeratis concur-
runt invicem duo hæc judicia, ut proinde præventioni
locus sit, ita ut coram eo lis disceptanda sit, coram quo
primum coepta fuit: Undè si in Camera lis coepta sit, in
causis eo pertinentibus, eas avocare vel inhibitionem
decernere aut alio modo justitiam impedire non potest
Imperator vel Judicium Aulicum *R. A. de anno 1654. S.*
ebenmäßig sollen. Cap. Leop. art. 42. Si contra factum fue-
rit, Camera, neglectâ avocatione vel inhibitione, pro-
cedit non aliter, ac si nulla avocatio vel inhibitiō facta
fuisset *d. art. 42. ibi:* was dargegen vorgenommen, als
null und nichtig vom Cammer-Gericht gehalten, *d. l. R. I.*
sin actor litem in Camera v. gr. pendentem ad Judici-
um Aulicum prorogare fuerit ausus, in poenam 10.
marc. auri partim fisco, partim gravato reo applican-
dam condemnatur, atque ulterius in causa proceditur
R. I. d. S. conf. Maurit. d. D. th. 14. ubi quod anno 1650.
in causa Waldeck contra Paderborn documenta petenti
parti, ut loco declinatoriarum fori in Judicio Aulico
producantur, concesserit Camera, iis deindè desuper
habitis, mandata de non prorogando litem in aliud fo-
rum cum citatione ad videndum se incidisse in poenam
10. marcarum auri & *l. ult. C. de jus voc.* contra actorem
promulgaverit. Sunt causæ aliæ in quibus Judicium Au-
licum solitariam exercet Jurisdictionem, uti supra ab-
undè satis ostensum est.

§. III.

Quod *latitudinem jurisdictionis* Aulici hujus Judicii concernit, distinguimus inter causas gratiæ & justitiæ: Quoad *causas gratiæ* subdistingendum erit *inter eas*, quæ nullam causæ cognitionem desiderant, adeoque merè & simpliciter gratiosæ sunt, vel aliter circumstantiæ earum Cæsari notæ; atque cum eis Præfidi atque Assessoribus hujus Consilii nullum est negotium, sed sub Nomine & Sigillo Cæsaris in Cancellariâ dicti Judicii id quod à Cæsarea sua M. concessum est expediri debet *v. R. H. D. t. 3. §. 1. junct. Cap. Leop. art. 44.* & *eas*, quæ aliquam cognitionem sive deliberationem requirunt; & earum cognitio in Consilio Aulico fieri solet, votisque deinde ad Cæsarem relatis, ejus Decretum expectandum, atque in Cancellaria expediendum est, *conf. dd. ll.* Quoad *causas justitiæ* verò *Justitz- und Parthen-Sachen* regulariter quidem non solum cognoscendi, sed & concludendi sive decidendi Consilium Aulicum gaudet potestate; Interdum tamen in causa concludere nequit, sed quandoque ad Comitium Imperii universalium causa remittitur, *v. c. 3. §. 1. §. 3.* quandoque Cæsar, actis una cum votis ac relationibus ad eum transmissis Re- & Correferentes & Consiliarios ad se adsciscit, atque ab eis statu causæ cum omnibus circumstantiis percepto, causam ipsemet decedit. *R. H. D. t. 5. §. Und demnach. 20. add. præterea d. c. 3. §. 1. §. 4. atque R. H. D. ult. §. penult.*

§. IV.

Sed verò *circa causæ cognitionem*, in causis quidem

dem justitiæ, processus Cameralis per omnia in Judicio Aulico est observandus *l. P. Caf. Suec. de an. 1648. art. 5. §. 20. vers. quoad processum. ss. ubi limit. R. H. D. t. 2. §. antep.* Quod tamen de solennibus judicialibus inutilibus, i. e. quæ ad veritatis indaginem parùm conferunt momenti, atque sic substantialia processus requisita non concernunt, intelligendum non est. *d. t. 2. §. pen. & antep.* Dehinc in Judicio Aulico audientiarum nullus est usus, neque Procuratoribus recessus orales habendi ulla est licentia, sed preces certo tempore per Ostiarum Consilio Aulico absque distinctione judicialium aut extrajudicialium actuum intimantur *v. R. H. D. t. 3. §. 1.*

§. V.

Circa Causæ decisionem ipsam, juxta Consuetudines, statuta localia, privilegia quibus partes gaudent, Corpus Juris Civile & Canonicum, Imperii Recessus, Instrumenta Pacis, Imperialesque Capitulationes, Judicium Aulicum litem decidere tenetur *v. R. H. D. t. 1. §. und weilen 16. t. ult. §. so sollen auch Unsere.*

§. VI.

Circa effectum illud etiam notare operæ pretium erit, quòd ea quæ semel in contradictorio judicio cum debitâ causæ cognitione per sententiam decisa fuêre, à nemine de novo in cognitionem suscipi, nedum ejus *executio* impediri queat *Cap. Leop. art. 42. R. H. D. t. 5. §. was auch einmal. 19.*

§. VII.

Ne tamen per sententiam in hoc judicio latam fortè gravatus omni remedio destituatur suspensivo, Cæsarea S. M. (cùm Imperii status publicè in Comitibus Imperii

perii Universalibus de eo fuere conquesti, S. tamen M. citra diminutionem autoritatis sui Judicii Aulici, cujus ipse Summus Judex & Caput solus est, beneficia appellationis, nullitatis Syndicatus &c. in formâ Juris communis largiri nolebat) hanc viam læsis concessit, ut scilicet ad C. S. M. supplicent, quò acta de- nuò, adhibitis gravitati negotii paribus, neutrique partium ad- dictis ex utraque religione æquali numero Consiliariis, qui con- cipiendæ & ferendæ priori sententiæ non interfuerint, aut certè (*in Cap. Leop. art. 42. dicitur: multò minùs*) Re- & Correferentium partes non sustinuerint, revideantur. *I. Pac. d. l. Cap. Leop. d. l.*

§. VIII.

Hinc apparet, pro ratione gravaminis quodlibet à gravato juris communis remedium suspensivum in effectum intentari posse, quod expressè insuper evincunt verba R. H. D. t. 5. §. Dafern sich 7. *ibi*: Dafern sich nun ein oder ander Theil durch die am Kayserl. Hof gefällte Urthel graviret zu seyn vermeynen, und dannenhero entweder *per viam nullitatis, syndicatus, restitutionis in integrum*, oder sonst einig ander in Recht zugelassenes Mittel, dardurch die Urthel infirmiret werden könte, vor- und an Hand nehmen wolte, NB. das solle ihme ic. *per viam supplicationis* zu thun erlaubt seyn. & *verba Advocatorum & Procuratorum juramenti. ibi*: Zu Bey- und End-Urthel schliessen darwider auch *restitutionem in integrum* (so vonnöthen) begehren. Quamvis modus procedendi sit diversus & singularis R. H. D. d. l. *ibi*: Und auf solchen Fall der in jetzt gedachten Frieden-Schluß vorgeschriebene modus procedendi obser- viret werden.

§. IX.

Interea tamen, cùm quoad formalia processus in dictis texti- bus de fatalibus altum sit silentium, dubia & ancipiti hæere posset pars, præscripto modo ad S. C. M. supplicatura, intra quodnam scil. temporis spatium ei supplicandum sit? (1) Decen- dium supplicationis juris civilis Justiniani observandum atque ad suspendendam executionem cautionem intra illud præstandam esse nonnulli ponunt, *per R. H. D. d. §. ibi: per viam supplicatio- nis. Nov. 119. cap. 5. Georgi in D. de judic. Imp. & Statuum Impe- rii th. 13. circa fin. Notator ad Rhoding. l. 3. π. Cam. t. 61. p. 926.*

Alii

Alii (2) intra decendium, sine ulla cautionis præstatione, supplicandum esse, cum simpliciter in all. text. juris publici remedium suspensivum supplicationis concessum sit nullibi postea correctum, sine ulla hæsitatione scribunt, atque dehinc aliis (3) annum biennii spatium eligendi faciunt *per auth. C. de prec. Imp. off.* Quibus (4) rursus alii contradicunt ea de causa, quod d. auth. suspecta sit, cum in ipso fonte sc. d. Nov. istius temporis nulla fiat mentio, imò etiam expressè sit contra textum *l. ult. §. pen. C. de tempor. & repar. appel.* Alii (5) remedium revisionis in Camera usitatum in dictis ll. intelligi volunt, illudque dehinc intra 4. D. præscripto loco & modo adhibendum esse probare conantur *per Cap. Leop. art. 42. ibi: Durch den ordentlichen Weg der Revision: & l. Pac. d. 5. inter quos est Autor Comitilogiæ p. 5. fol. 366.* si de formali Camerae revisione ei sermo est. Alii (6) hisce reponunt *quoad revisionem*, quod abusivè d. art. vox revisio capiat. *arg. R. H. D. t. 3. §. ult. ubi in verbis ibi: Supplicationes und revisiones confunditur revisio cum supplicatione: atque in d. §. I. Pac. expressè potius remedium revisionis resecetur: R. H. D. d. l. ibi: an statt: idque inde præterea probare student, quòd per remedium q. in Judicio Aulico restitutio in integrum peti possit d. l. secus quam Jure Camerali per revisionem O. C. p. 3. t. 52.* Quoad ordinarium supplicationis remedium verò regerunt, quòd videlicet jure communi illud saltem loco appellationis, non autem in integrum restitutionis introductum sit *arg. l. ult. §. pen. C. de appel. d. Nov., per d. 5. R. H. D. verò quodvis remedium, etiam restitutionis in integrum, supplicando induci possit, ut dehinc nonnisi abusivè & materialiter via supplicationis vocari queat.* Hincque concludunt, si gravatus appellare velit, fatalia appellationis, sin è capite nullitatis agere optet, hujus remedii fatalia, sin in integrum restitui desideret, hujus beneficii præscripta tempora v. gr. eum observare debere, idque maximè ea de causa, quòd C. S. M. singula suspensiva remedia, pro ratione læsionis concesserit, modo saltem supplicandi in *I. P. d. l. R. H. D. d. l. præscripto observando, iis autem, quæ ibi disertè quoad processum mutata non sunt, juris communis regulis relictis.* Alii (7) ad nulla prorsus fatalia gravatum esse astrictum conjecturant,

rant, atque donec præscriptio 30. annorum regulariter non obstet læso, eum beneficio q. inniti posse credunt. Alii (8) aliis decidendam relinquunt hanc quæstionem, quorum vestigia nos hac vice, donec authentica vel saltem usualis interpretatio certiùs quid nobis determinaverit, premere tenemur.

CAPUT ULTIMUM. DE AFFINIBUS ET CONTRARIIS.

§. I.

AD affinia pertinet 1. Judicium, quod Wezlariæ modò est, Camerale, quod cum hoc nostro Judicio concurrentem habere jurisdictionem antea demonstratum fuit: Quænam inter utrumque sit differentia fideliter exposuit Sprenger. *in Lucerna. Gastel. d. l. add. Joh. Andr. Gerhard. d. tr.* Ne itaque actum agamus plura addere supersedemus. Deinde Judicium Rotwilense hætenus cum Aulico nostro Judicio convenit, quòd & illud sit Cæsaris Judicium, ac inter præcipua Germaniæ Judicia, ubi controversiæ illustres deciduntur, non immeritò referatur *vid. Blum. P. Cam. t. 45. n. 17. seqq. Mauriti. disp. de Judic. Aul. th. 2. ac non minus ordinariam habeat jurisdictionem. Idem in disp. de Judic. Rotvil. c. 2. th. 8.* Sed verò in hoc nostro Judicio jus dicitur toti Imperio, h. e. omnibus Imperii Romano - Germanici Provinciis. In illo certis tantum Provinciis sive Districtibus *v. Blum. d. l.* Sunt tamen aliæ quam plurimæ inter utrumque differentiæ, quas examinare longum foret *v. interim d. disp. Mauriti elaboratissima per tot.*

§. II.

Ad contraria puto quodammodo referri mortem Imperatoris posse. Hoc enim defuncto, acta omnia assignantur, judiciumque nostrum interim quiescit, atque interea Vicariorum Imperii quilibet in locis sibi subjectis judicium peculiare erigit, acta, electo Imperatore novo, ei transmittit: Secus in Judicio Camerali, quod defuncto Imperatore nihilominus processus decernit ac audientiam, ut vocant, celebrat.

T A N T U M.

Bardili, Burckhard,

Commentatio iur. continens iudicii imperialis aulici vulgo kayserl. Reichs-
Hof-Raths ideam

Tubinga 1742

4 Diss. 582#Beibd.8

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10658031-4

VD18 14818574-001